

8 Mayıs 1987
8. Mai 1987
Nummer: 108

15 GÜNLÜK GAZETE
Redakt.: Moltkestr. 45
4100 Duisburg 1
Tel: 0203/34 03 97
Tlx: 855705 inmed d

Türkiye Postası

F.ALMANYA: 2,50 DM
FRANSA: 7,- FF
BELÇİKA: 50,- BF
HOLLANDA: 3,- G
İNGİLTERE: 70 Pence
DANİMARKA: 10,- KRN
İSVEÇ: 8,- KRN
AVUSTURYA: 20 S
İSVİÇRE: 2,5 Sfr

Postvertriebsstück Gebühr bezahlt 1 H 13 19 D

Resimde soldan sağa, GEW Hessen yabancılar sözcüsü Turhan Dalmiş, Hessen-GEW Hukuk Müşaviri Dr. Hartwig Schröder, GEW Genel Başkan Vekili Jochim Albert ve Hessen GEW Başkanı Klaus Müller görülmüyor.

**Tercüman Gazetesi'nin karalama kampanyasına
Alman Öğretmenler Sendikası cevap verdi**

GEW öğretmenlerimize sahip çıkıyor

Tercüman Gazetesi'nde "Kızıl Rabita" adıyla bir dizi yazı halinde başlayan, Federal Almanya'da çalışan demokrat öğretmenlere yönelik saldırı kampanyası, Almanya Eğitim ve Bilim Sendikası GEW tarafından protesto edildi.

Hessen GEW Sendikası bir basın toplantısı düzenleyerek, Tercüman Gaze-

tesi'nin isim vererek saldırıya geçtiği, öğretmenleri dayanışma içinde olduklarını, eğitimci demokratik niteliğini bozacak tüm uygulamaların karşısında olduklarını bildirdi.

Tercüman gazetesi, 13-14 Nisan tarihlerinde başlattığı yazı dizisi ile ilerici demokrat öğretmenleri isim isim açıklayarak ço-

cukların beyinlerinin bu kişiler tarafından zehirlendiğini ileri sürdü. Bu öğretmenlerin görevden alınmasını talep ederken, Berlin Senatosunca kabul edilen ve basımına müsaade edilen okul kitaplarından da demokratik ve ilerici yazarların eserlerinin çıkarılmasını istedi.

Konsolosluk, Tercüman gazetesi ve Türk Hükümeti ortaklaşa başlatılan

**İnönü "Sovyet
önerilerinin
gerçekleşmesini
istiyoruz"**

SHP Genel Başkanı Erdal İnönü Sovyet "Pravda" gazetesine 21 Nisan günü verdiği bir özel demette orta men-

**1988 seçimlerinde göçmen işçilerin, bulundukları ülkelerde
seçimlere katılması için, 11 federasyon kampanya başlattı.**

Oy hakkı istiyoruz

Batı ve Kuzey Avrupa'daki işçilerimizin federasyonları yaptıkları bir ortak açıklamayla 1988 genel seçimlerinde göçmen işçilerin bulundukları ülkelerde oy kullanmak istediklerini vurguladılar. Avusturya, Belçika, Federal Almanya, Hollanda, İsveç, Norveç, Batı Berlin, Danimarka, Fransa, İsveç ve İngiltere'deki işçilerimizin ve tüm yurttaşlarımızın sorunlarına çözüm yolları aramak amacıyla uzun yıllardır çalışmalarını sürdüren bu 11 federasyon yayınladıkları çağrıda çeyrek asır-

dır yurtdışında yaşamamıza rağmen hala ülkemizde oy hakkımızı kullanma sorununa çözüm getirilmediğini dile getiriyorlar ve binlerce kilometre katedip Türkiye'de oy kullanılamayacağının altını çiziyorlar. İşçi örgütleri yurttaşlarımızın bulundukları ülkelerde en doğal insan hakkı olan seçim hakkının elde edilmesi için her türlü kişi ve kuruluşla da koşulsuz ortak çalışmaya hazır olduklarını bildiriyorlar.

● Yazısı Sayfa 6'da

Gençlere Avrupa'dan destek

Türkiye'deki öğrenci hareketiyle dayanışma yükseliyor. Gazetemiz baskıya girenken Batı Berlin'de Türkiye'deki öğrencilerin girişimiyle Alternatif Liste milletvekili Sevim Çelebi ve ESG Yabancılar sorumlusu Ton Veerkamp TC Eğitim Müşavirliğine giderek Hayrullah Duman'a Türkiye'deki uygulamaları protesto eden, öğrencilerin istemlerini destekleyen bir mektup verdiler.

● Yazısı sayfa 3'de

Metal iskolunda

Vahit

Hessen GEW Sendikası bir basın toplantısı düzenleyerek, Tercüman Gazetesine 14 Nisan tarihinde başlattığı yazı dizisi ile ilgili demokrat öğretmenleri isim isim açıklayarak co-

Zorbalık

BU yazıda barış ve silahsızlanma üzerinde duracaktık. Ancak gazetemiz matbaaya verilmenden bir kaç saat önce Van'da oruç tutmadığı için bıcaklanarak öldürülen üniversiteli gencin haberi bize ulaştı ve yazının konusunu değiştirmek zorunda kaldık.

VAN'da işlenen cinayetin ayrıntılarını henüz bilmiyoruz. Yi-ne de olayı doğru değerlendirebilmek için basit bir zabıta vakası olarak değil, daha geniş bir çerçevede ele almak gerektiğine inanıyoruz.

MEMLEKETİMİZ sarsıntılı günlere doğru yol alıyor. İktidardakiler koltuklarında rahat değil. Evren'in Amerika gezisini iptal etmesi bunun bir işaretidir. Ekonomide ve dış politikada sorunlar üst üste yığıldı. ANAP'ın yer altı dünyasıyla, mafya babalarıyla olan bağları ortaya dökülüyor. Halkın tepkisi giderek artıyor.

TÜRKİYE yeni oluşumların eşliğine yaklaşıyor. Bütün önemli toplumsal güçler bir durum muhakemesi yapıyor ve alacağı konumu belirliyor. Yedi yıllık 12 Eylül rejimi muhalefet potansiyelini olağanüstü genişletti. Bir dizi demokratik istek komünistlerden sosyal demokratlara, sosyal demokratlardan dinsel akımlara ve burjuva liberal çevrelere kadar uzanan geniş bir yelpazeyi birbirine yakınıştırıyor.

ELBET düşman da boş durmuyor. Bu muhalefet potansiyelini yok edemeseler bile muhalefet güçlerinin birleşmesini önlemek için ellerinden gelen herşeyi yapacakları kesin. Şunu da unutmayalım: gerici/özellikle telaşlılardan gelişmelerden biri, devrimci güçlerle dinsel güçler arasında bir diyalogun başlamasıdır.

DİKKAT edilmesi gereken bir nokta da şudur: MHP faşist kimliğini gizlemek, işlediği cinayetleri unutturmak için kendisine dinsel bir görünüm vermeye çalışıyor. Faşistlerin önumüzdeki dönemde bozkurdu bir kenara bırakıp İslamiyeti savunur bir tavır içine girecekleri belli oluyor. Özellikle bu mihrakların bir dizi provokasyonlar için hazırladığını tahmin etmek zor değil.

İŞTE biz Van'daki cinayeti, Adana'da okulda Darwin'i savunan öğrenciye yapılan saldırıyı böyle bir bağlam içinde ele almak gerektiğini düşünüyoruz.

BÜ sütunlarda devrimcilerle yurtsever dindarların ve diğer demokrasi güçlerinin barış için demokratik Türkiye için elele vermelerini öteden beri savunduk. Dindar yurttaşlarımızla bütün diğer demokrasi güçlerinin birliğini sa-

Türkiye Postası

ci yazarların eserlerini çiz-karılmasını istedi.

Konsolosluk, Tercüman gazetesine ve Türk Hükümetine ortaklaşa başlatılan bu saldırı Hessen, Kuzey Ren Westfalen, Berlin, Bayern, Niedersachsen eyaletlerindeki öğretmenleri kapsıyor.

Hessen GEW Sendika sı Tercüman gazetesine aleyhine halkı yayınlarıyla kışkırtmaktan dolayı ceza davası açtı. ● Yazı Sayfa 6'da

SHP Genel Başkanı Erdal İnönü Sovyet "Pravda" gazetesine 21 Nisan günü verdiği bir özel demeçte orta menzilli atom füzelerinin sınırlandırılmasına yönelik Gorbacov tarafından yapılmış olan Sovyetler Birliği önerisini derhal yaşama geçirilmesini istedi. İnönü demecinde silahsızlanmaya yönelik görüşlerine de yer verdi. ● Yazı Sayfa 3'de

Sanatçılar yurttaşlık haklarını savunuyorlar

Vatandaşlıktan atılan ve pasaportları alınan tanınmış yazarlar ve sanatçılar bu uygulamaları protesto eden bir yurttaşlık bildirgesi yayınladılar.

Türkiye basınında da son

günlerde yoğun olarak tartışılan vatandaşlıktan atılmalara karşı tepkiler gelişiyor.

Yurttaşlık bildirgesi Türkiye basınında da ilgi görürken Hak-İş sendikası bildirgeyi bir mektupla Özafa iletti ve va-

tandaşlıktan atılma işlemlerinin geri alınmasını istedi.

Sanatçıların yayınladığı yurttaşlık bildirgesinde yer alan istemleri 4. sayfamızda okuyabilirsiniz.

Barış/Pablo Picasso

İspanya İç Savaşı ve "Guernica"nın 50. yılı anısına

Serol Teberlin galedek sayımızda da devam edecek olan Pablo Picasso ve Guernica başlıklı yazısının 1. bölümünü 10. sayfamızda da bulabilirsiniz.

Metal işkolunda toplu sözleşmeler sonuçlandı

Uyarı grevleri eşliğinde süren metal işkolu görüşmeleri sonunda sendika, çalışma

süresinin önce 37,5 ve daha sonra da 37 saate düşürülmesini başardı. Ücret ve maaşlarla da yüzde 3,7 zam yapıldı.

● Yazı Sayfa 5'de

Vahit Halefoğlu'na açık mektup gönderildi

Dişçileri Bakanı Vahit Halefoğlu'nun Batı Berlin ziyaretini sırasında 6 dernek Bakanla ortak bir mektup ileterek istemlerini dile getirdiler.

● Yazı Sayfa 5'de

Milyonlarca kadını kucaklayacak bir hareket lazım

"...Ne başka ülkelerin kadın hareketlerinin deneyleri ile ne de bizim kendi geçmiş yıllardaki deneylerimizle yetinebiliriz. Kadınlarımızın bilinçlenmesi ve aktifleşmesi için yeni yaklaşımlar, yeni tarz çalışmalar zorunlu..."

"...Demokrasinin kazanılması, barışın korunması için mücadelede genel olarak kadınların rolü ne kadar çok olursa kadını dört duvar arasına, çarşaf içine hapsedmek isteyenlerin, bundan çıkan olanların işi de o kadar zor olacak..."

Beria Önger'le TKP'nin Sesi Radyosu'nun yaptığı röportajın geniş bir özeti, 7. sayfamızda okuyabilirsiniz.

Zorbalık

Başarılı 1. sayfa

vunduğumuz için türbanlı genç kızlara yapılan baskılara karşı çıktık. Şimdi aynı kaygıyla Van'da işlenen cinayeti, Adana'daki saldırıyı protesto ediyoruz.

VİCDAN özgürlüğü hem dindarlar, hem de hiç bir dine bağlı olmayanlar için varsa vardır. İbadet eden de, etmeyen de, oruç tutan da, tutmayan da, hiç bir baskıya hedef olamaz. Şu namaz kılyor, bu kılmıyor, şu oruç tutuyor, bu tutmuyor, şu Alevi, bu Sünni, şu sosyaldemokrat, bu komünist diye birbirimize girmeye başladığımız an yurdumuzu avuçlarında tutup kendi emelleri için kullanmak isteyenlerin tuzagina düşmüş oluruz. Lübnan'ın hali hepimize ibret olmalıdır.

UZAGA girmeye gerek yok, kendi durumumuza bakalım. Yurt dışında yaşıyoruz. Hepimiz Türkiye'den gelmişiz. İçimizde Türk var, Kürt var, Arap var, Ermeni var. İşyerimizde, mahallelerde, kahvelerde bir araya geliyoruz. Hepimiz emekçiyiz. Politik görüşlerimiz, inançlarımız farklı diye selamlaşmadan düşman karşılaşmalar gibi yaşamak mı daha iyi, yoksa yabancı düşmanlığına birlikte karşı koyarak, işyerimizi ve haklarımızı birlikte savunarak karşıtıklı hoşgörü, saygı ve dayanışma içinde yaşamak mı?

TÜRKİYE de elli milyondan fazla insan yaşıyor. Bunların hepsinin inançların fikirlerinin bir olması beklenemez. Eğer inanç ve görüşlerimizi birbirimize zorla kabul ettirme ye çalışırsak bunun sonu nereye varır? Gerçeği savuna-nın zorbalığa ihtiyacı yoktur. Savunduğu fikirlere güvenen bunları kabul ettirmek için zora başvuramaz.

MUHALEFET güçlerini bölmek için yapılan provakasyonlara fırsat veremeyelim. Demokrasiden yana herkesin bir araya gelmesi için bütün güçümüzle çalışalım. Yarının demokratik Türkiyeisini birlikte kuralım.

Türkiye Postası

TEMSİLCİ VE GÖNÜLLÜ MUHABİRLERİMİZE ÖNEMLİ DUYURU

Gazetemize haber akışını sağlayan temsili ve gönüllü muhabirlerimiz için birer taahtıma kartı düzenlenmektedir. Tüm temsili ve gönüllü muhabirlerimizim bu kartları için gerekli olan; **isim soyadı, doğum tarihi, doğum yeri, adresi, kısa özgeçmişi, mesleği, şu anda hangi işle meşgul olduğu ve telefon numarası** gibi bilgileri daktilo ya da kitap harfleri ile yazarak 2 fotoğraf ile birlikte gazetemiz adresine göndermelerini önemle rica ederiz.

Türkiye Postası

Türkiye Postası

Abone Fisi

OKUYUCU POSTASI

Foyerler

Ben üç yıla yakındır Paris'te bir Foyerde kalyorum. Fransa'da yaşayanlar foyer'in ne olduğunu iyi bilirler. Otel gibi olan bu foyerler arasında otelden ziyade jandarmasız, gardiyansız bir hapisaneyeye benzerler. En ufak 300-350 kişiliktir. Burada yabancılar kalır. Sri Lanka'dan Portekiz'e, Türkiye'den Senegal'e kadar her ülkeden insan vardır. Yani Fransa'ya gelip emeğini satmak zorunda bırakılan geri bırakılmış ülkelerin emekçileri. Bir insanları ailesini yurdunda bırakıp burada bekar olarak yaşarlar.

Bu insanların büyük çoğunluğu inşaat işkolunda çalışıyor. Bu işkolunda çok az işçi sendikali. Ücretler, durumlarımsı gibidir. Aile birleşiminde ev küçük burada 2-3 kişi oturmaz, kaç kişi aykındır diye ailelerin birleşmesini engelleyen hükümet bu foyerlerde 14 metrekaresi 3 kişisinin oturmamasına müsaade ediyor. Bu odaların kirası 700-1800 FF. arası. Yılabansın sonra 2000 Frankın üzerine çıktı.

Burada oturanlar her zaman baskı altındadır. Gerici Chirac hükümeti işbaşına geldiğinden buyana sabah saat 4'te iki kez onlarca polis tarafından kontrol yapıldı. Kimlik kontrolü adı altında yorgun işçiler yataktan kaldır-

ılıp arandı. Foyer yöneticileri en ufak birşeyde polis çağırıyordu. Polis sanki onların emrindeydi. Biriki ay üstüste kira ödemenin işsizliğin kurbanı bazı işçiler hemen dışarı atılıyorlardı. Sıkak su sık kesiliyor, kaloriferler yanmıyordu.

Bu haksızlıklara tek tek itirazlar oluyor, ama sonuç vermiyordu. Peki bu işin sonu nereye kadar varacaktı? Yol gösterecek, yardım edecek hiç kimse yok mu? Evet var. CGT sendikası. Bu işçilerin büyük çoğunluğu CGT üyesi olmasınayla rağmen CGT'yi taniyorlar, büyük güvenleri var. CGT'yi çağırarak destek ve bunu yapılar. CGT'lier gün verdi. O gün işçiler onları kapıda bekliyorlardı. İşçilerle bir toplantı yapıldı. Bir hafta sonra bir toplantı daha. Bu sefer işçilerin çoğu hazır. CGT'lier kendi aramızdan delegeleri seçmiş, delegeleri seçimlerde bütün foyerde oturanların eksiksiz katılması soydiler. Ertesi gün her tarafla ilanlar asıldı. Bir hafta sonra da herkesin katıldığı bir seçimde delegeleri seçildi. Bütün bunlar bir ay içinde olmuştur. İşçiler işyerinde olmasa da foyerde örgütlenebiliyor.

A.Aslanyürek/Paris

Bağış hareketinin etki sahası genişliyor

20 Nisan günü bölgemiz Ostern bağış yürüyüşlerinin son etabı Mainz-Gonzenheim'e başladı. Birlikte yürüyebilmek için başka Türkiye'li grup ve örgütlen bulamamıza FİDEF üyesi Mainz, Bad Kreuznach ve Aizy Halkveherleri ile Fußball Federasyonu üyesi Bad Kreuznach Halkvehi Spor Kulübü bir yürüyüş bloku oluşturdu.

Kortejde, bayanların ve gençlerin çokluğu dikkati çekiyordu. Kortejimizin tam ortasında Almanya'dan gelenler, kuzulular da-

ra askerlere hitaben İngilizce bir konuşma yapıp, konuşmasının da bağışın önemini, Sovyetlerin ardı ardısır kesilmesini bağış önerilerini, ABD silah tükellerinin ve onların telinde olmayan ABD hükümetinin barış düşmanları olduğunu belirtti. Kortejimizi desteklererek 3'te bu yerle, yabancı, yaşlı, genç, çocuk, kadın erkek herşey bağış-letiyorlar, kadeşlik yapıyorlar, pek ABD sahipleri ne istiyorlar? diye sorunca bazı askerlerin başları önlenene eğildi. Diğer bir konuşa "Biz herşeyden önce silahla uğru-

İsviçre üzerine

İsviçre kendi içinde ayrı ayrı kantonlardan oluşuyor. Ve her kantonun ayrı otonom hakkı olduğu için ayrı ayrı özellikleri var. Her kantonda ayrı ayrı uygulama yöntemi var. Birçok önemli yasalar halkın oyu ile yürürlüğe girer. Ama aslında bu halkı aldatmadan başka birşey değildir. Bir yasanın halkoyuna sunulması için önemli ölçüde imza toplanması lazım. Halk nasıl bir yasa isterse istesin aslında bunun bir anlamı yok. Çünkü bir yasa halk oyuyla sunulacaksa, oylama öncesi devlet olanakları, basın, radyo, televizyon benzeri araç ve gereçlerle gerekli kamuoyu yapıyor. Egemen güçlerin istemleri doğrultusunda bir yasanın onaylanmasının olanakları oylama öncisinden sağlanır.

İsviçre genelinde yabancıları oya hakkı tanınması için cilt de olsa bir mücadele yürütürken, "en demokratik" olan İsviçre'de Appenzel kantonunda kadınlara yerel seçimlerde oya hakkı da yoktur. Bunun bir de etrafı var.

Cok eski tarihli Appenzel'de şehir halkı eyalet meclisini seçmek için toplamış. Toplantı bayramı şenliği halini aldığı için kadınlara haley çekip oynamalar, Cok geç vakitlere kadar haley çekip yorulan kadınlara yorgunluktan evlerine çekilip gitmişler. Yalnız başlarına kalan erkekler de kendi aralarında oylama yapıp, erkeklerden oluşan bir meclis seçmişler.

Kantonların otonom hakkı olduğu için olsa gerek İsviçre genelinde parti, sendika vb. örgütlerde de otonom politikası geçer. Özellikle çok sayıda sendika federasyonu var. Her kantonda ayrı politikalar yürüten kuruluşlar, üye genelinde bir bütün olarak örgütlenme dışında henüz henüz yoktan demecek durumdur. Böyle olmasa da işçi sınıfının üye olacağına örgütlenmesi şaşırtıcı olmayabilir.

OKUYUCU ŞİİRLERİ

Hoşgeldin

bir bebeği oldu yusufun
gecekondunda
ışkız susuz
yolsuz boyasız
nereide ilaç
nereide doktor
nereide eşitlik
nereide para
yardım etti
kına! saçlı bir nine
iki inilti vardı,
bir kesildi
gece yansı üçte
yazık bebeğe
anasını görmüdi.

FAC-Krefeld/
Kenan Sönmez

Merhaba Yunanlı kardeşim

Eğ'den bu mavi
en güzel mavilerin,
ve bu zeytin dalı, bu asma
bu çağlar köprüsü mermer
yontu

ellerindir ve ellerim,
merhaba Yunanlı kardeşim,
Eğ'den bu güneş
en güzel güneşlerin; sıcak
ve terli,

toprağı sürer, tohumu
serperken

ve Sirtaki'nin yanında
Zeybek oynarken
ışmasıdır aramızda insan
güzelliğini,
merhaba Yunanlı kardeşim,

Ege'ye bakıp ah çekersen
ben
ah çekersen sen de Ege'ye
bakıp,

kuşaklaşıp ahlarımızı güneşli
gözümde,
kızıl saçlı, aydınlık yüzü,
akiz mi izlet

Mektup

Sevgili kızım
Nasılın
iyimisin
Ne var
Ne yok
Neler oldu
Neler oluyor
demiyecemiz.
Bilyorum
Her anını
Her dakikasını
Her gününü
Bilyorum
Özledim de demiyorum evlat
Yüreğimin adı değişti
Adına Özlem diyorum
Ama
Bilmece istiyorum
Ne zaman
Nasıl geleceğimi.
Bilmece istiyorum
Sana,
insanlarımıza
Kavuşmanın sırrını
Bilmece istiyorum
Yüreğime
Özlem değil
Yüreğimin diyebilmenin
Sırrı hikmetini...

Olgia Ethem Rotterdam/
Hollanda

Sevgi

Yaşıyorsam eğer
böyle ümitli, böyle güvenli
Yaşıyorsam eğer
böyle ümitli, böyle güvenli
ve yaşıyorsam eğer
bir şerbet içip gibi zevkli,
yaşıyorsam duygularımı
şirinde
seviyorum demektir seni.

Bu bir sevgi
inanmışlığın sevgisi
incitmeye gelmeyiz,
gelmeyiz babam bir çift kötlü laf
söylemeye

Sevdalandım babam
sevdalandım.

Güneşe sevdalandım.
Dün gece yine uyku girmede
gözümde,
kızıl saçlı, aydınlık yüzü,
akiz mi izlet

Özerk ve demokratik üniversite isteyen gençler için DGM'de dava açıldı

Öğrenciler hükümete geri adım attırdılar

Üniversitelerde tek tip öğrenci derneği kurulması doğrultusunda ki yasa önerisine karşı yurdun dört bir yanına direnişe geçen öğrencilerin kararlılığı hükümete geri adım attırdı. Yasa tasarısi yeniden incelenmek amacıyla geri çekilirken, eylemlere katılan yüzlerce öğrenci sokak ortasında coplanarak, tartaklanarak dağılmaya çalışıldı. Bu arada çok sayıda öğrenci de göz altına alınarak tutuklandı. Ancak örgütlenme haklarına yöneltilen bu saldırılara karşı eylemlerini yasa

tamamen geri alınmaya ve gözaltına alınan arkadaşların serbest bırakılmasına kadar sürdümeye kararlı oldukları öğrenciler bir çok ilde açık grevler yaptılar.»

Tutuklanan ve gözaltına alınan arkadaşlarının serbest bırakılması amacıyla açık grevlerini sürdüren öğrencilerin temel isteklerinin arasında "özerk ve demokratik bir üniversite, YÖK'e hayır ve anti-demokratik uygulamalar kaldırılmalı" talepleri buşarıya alıyordu.

Açık grevleri kamuoyunun da desteğini kazandı. Aralarında doktor, avukat, gazeteci, eski milletvekili sanatçı ve öğrenci velilerinin bu lungduğu bir grup da öğrencilerin haklı mücadelelerini desteklediklerini belirterek 24 saatlik açık grevi yaptılar.

Öteyandan protesto eylemlerine katıldıkları gerekçesiyle haklarında soruşturma yürütülen öğrencilerin bir bölümü hakkında Devlet Güvenlik Mahkemelerinde 1,5 ila 3 yıl arasında değişen hapis cezaları istemiyle dava açıldı. İstanbul DGM'de 31'i tutuklu 63 öğrenci için, Ankara'da ise 66'sı tutuklu 109 öğrenci için toplanan ve gösteri yürüyüşleri yasasına aykırı davranışları gerekçesiyle açılan davalar sürerken, polis "yürüyüşte yasa dışı örgütlerin etkinliği ve faaliyetlerinin de ayrıca araştırılmakta" olduğunu açıkladı.

Üniversite gençliği yürüttüğü bu mücadele ile baskılan geniletmeyen, demokratik, çağdaş öğretim kurumlarına kavuşmanın yolu-

nun, hareketin tüm öğrencileri kucağıyla bilmesinden, sorunları etrafında kenetlenilmesinden geçtiğini bilincine vardı. Ve mücadelelerini bu bilinçle yürüttü.

Türban yasasına karşı açık grevi

Üniversite Giriş Sınavına başvuru, sakallı ve kara gözlüklü öğrencilerin alınmaması protesto etmek amacıyla da açık grevleri yaptı. Ankara İlahiyat Fakültesi'nde 25 öğrencinin başlattığı açık grevin katılanları sayısı 39'a ulaştı. Sınava başvurusu ile girenlerin engellenmesinin insan haklarına aykırı olduğunu savunan öğrenciler, eylemlerini başörtü yasağı sona erinceye kadar sürdüreceklerini açıkladılar.

Türkiye'de 1 Mayıs yasağına rağmen kutlandı

1 Mayıs Türkiye'de pek çok ilde değişik etkinliklerle kutlandı. 1 Mayıs öncesinde çok sayıda postayla evlere, işyerlerine ve resmi dairelere bildirir gönderilirken, çeşitli semitlerde pullar yapıştırıldı, pankartlar asıldı.

1 Mayıs günü İstanbul Taksim alanının bütün giriş çıkışlarını kontrol altına alan polis alanda sürekli olarak bir panzer bulundurdu. Poliste bütün izinler kaldırıldı, özellikle İstanbul didik didik arandı. Fabrikaların yoğun olduğu semitlerde de yoğun güvenlik önlemleri alınırken, çok sayıda sivil polisin serber edildiği dikkatleri çekti.

1 Mayıs günü İstanbul'da öğrenci dernekleri temsilcileri sendikalar ziyaret ederek işçi bayramını kutladılar.

SHP Kartal ilçe örgütünü düzenleyeceği toplantı Genel Başkan Erdal İnönü'nün "Bu toplantının biz olduğumuzdan daha solda göreceğimiz bir hareket gibi değerlendirilmesini gördüm" diyerek toplantıya katılmayacağını açıklaması üzerine iptal edildi. Toplantının iptali SHP içinde ve genç

omuzla dolaşacağı. Demokrasi ve özgürlük türükleri arasında sömürsüz, baskısız, mutlu bir Türkiye yaratacağı."

Ote yandan SHP Karşıyaka İlçe Örgütü DISK Genel Başkanı Abdullah Baştürk'ün de katıldığı bir sohbet toplantısı düzenleyerek 1 Mayıs'ı kutladı.

Aynca Dönem Yayıncılık tarafından İstanbul'da düzenlenen "Merhaba 1 Mayıs 1987" adlı toplantıya da 2000'in üzerinde katılım oldu.

Ankara'da Çağdaş Gazeteciler Derneği'nin düzenlediği geceye de çok sayıda gazeteci katıldı.

1 Mayıs nedeniyle basında kutlamalara çok geniş bir yer verildi, çok sayıda köşe yazan Türkiye'de 1 Mayıs yasasını eleştiren yorumlar yaptılar.

Ote yandan Cumhurbaşkanı Ke

nan Evren 1 Mayıs yasasını savunarak, "Ben, komünist ülkelerin kabul ettiği 1 Mayıs'ı bizim kabul etmemizi kabul edemiyorum." dedi. Evren başka bir gün de geçen yılki sözlerini tekrarlayarak 1 Mayıs'ın kutlanabileceğini belirterek şöyle dedi: "Mesela 15 Mayıs denir, 17 Mayıs denir. Bizde işçi haklarının kabul edildiği gün 24 Temmuzdur. Mesela 24 Temmuz olabilir. Ben buna karşı değilim ama, niye ille 1 Mayıs oluyor, anlamıyorum."

Tüm dünyada değişik biçimlerde kutlanan 1 Mayıs eylemlerinde bu yıl özellikle barış istemi Gorbacov'un son önerileri ağırık kazandı. Avrupa'nın ve dünyanın diğer ülkelerinde yaşayan Türklerle de bulundukları ülkelerde aktif olarak 1 Mayıs kutlamalarına katıldılar.

Öğrencilere Avrupadan destek

Türkiye'de öğrencilerin tek tip öğrenci derneği yasa önerisini geri alması, demokratik ve özerk üniversite için girişimleri eylemleri desteklemek, tutuklu öğrencilerin serbest bırakılması ve polisin direnişleri bastırmak için girişimleri saldırılarını kınamak amacıyla Federal Almanya'nın değişik şehirlerinde ve Batı Berlin'de Türkiye üniversite öğrencileri dayanışma etkinliklerinde bulundular.

Batı Berlin'de İBBM Başkanı Necmettin Karaduman'a aralarında Alternatif Liste-parlamento grubu sekreteri, basın sözcüleri ve 15 parlamenter, ESG yabancılar sorumlusu, Batı Berlin Teknik Üniversitesi Yabancı Öğrenci Temsilciliği Enternasyonal Çalışma Grubu, ADC Batı Berlin örgütü, Batı Berlin Türkiye Öğrenciler Birliği ve Türkiye Kadınlar Grubu'nun da yer aldığı çeşitli örgüt ve kuruluşlar Türkiye'de öğ-

SHP Genel Başkanı Pravda'ya demec verdi

Darvin'i savunduğu için okuldan atıldı

Batman Lisesi öğrencilerinden Refik Bayar ders sırasında Darvin kuramını savunduğu için bir grup öğrencinin saldırısına uğradı. Daha sonra okul yönetiminin durumu polise bildirmesi üzerine saldırı öğrencilerle birlikte gözaltına alındı. Ancak, polisler saldırı öğrencileriyle hiç dokunmadıkları halde Refik Bayar'a 12 gün işkence yaptılar ve komünistlikle suçladılar.

Okul idaresi tarafından da okuldan atılan Refik Bayar

Berlin Örgütü, Berlin Türk Kültür Örgütleri Birliği ve Türkiye Kadınlık Grubu'nun da yer aldığı çok sayıda öğrenci ve kuruluşlar Türkiye'de öğrenci gençliği yönelik uygulamaları protesto eden ortak bir telgraf çektiler. Ayrıca Demokrat Öğrenciler Birliği ve Berlin Türk Bilim ve Teknoloji Merkezi de birer protesto telgrafı çektiler. Batı Berlin'de kurulan Türkiye Öğrenci hareketiyle dayanışma komitesi 2 Mayıs'da Türk Konsoloslukuna önünde bir protesto gösterisi düzenleyerek siyah çelenk bıraktı.

Bremen'de Asta ve yabancı öğrenci temsilcilerinin de desteğiyle 30 Nisan'da bir basın toplantısı düzenlendi. Türkiye'deki gelişmeler hakkında bilgi veren basın toplantısında Alman demokratik örgütlerinden ve kamuoyundan dayanışmanın ifade edilmesini istendi. Aynı gün Asta'dan İstanbul öğrenci derneklerinde dayanışma mesajı, mecliste de tutuklanmaları konusunda telgrafı gönderildi. Güney Amerika ve Alman öğrencilerin de katılımıyla üniversitede yayın bir şekilde bildirisi dağıtıldı.

Aachen'da İşi Öğrenci Birliği ve demokrat öğrenciler Türkiye'deki üniversite gençliği ile dayanışma amacıyla 4 ve 6 Mayıs tarihleri arasında üç günlük açık grevi yaptılar ve Turgut Özal'a hitaben yazdılar, uygulamaları ve baskıların protesto eden bir kart gönderme kampanyası başlattılar.

Duisburg Üniversitesi'nde Türkiye öğrencileri 28-30 Nisan tarihleri arasında dayanışma amacıyla 2 Filistinli, 2 Alman ve 6 Türkiye öğrencilerinin katıldığı açık grevi yaptılar.

Essen Üniversitesi Türkiye İleri Öğrenciler Birliği TBMM Başkanı Necmettin Karaduman'a Alman Öğrenciler Birliği de Başkan Turgut Özal'a birer mektup göndererek üniversite gençliğine yönelik uygulamaları protesto ettiler. Hamburg Üniversitesi Öğrenciler Birliği de Türkiye öğrenci hareketiyle dayanışma amacıyla 7-8 Mayıs tarihlerinde açık grevi düzenliyor.

SHP Genel Başkanı Pravda'ya demeç verdi

İnönü "Sovyet önerilerinin gerçekleşmesini istiyoruz"

Sovyet "Pravda" gazetesine bir demeç veren Sosyal Demokrat Halkçı Parti (SHDP) Genel Başkanı Erat İnanlı Gorbacov'un barış girişimlerini benimsediklerini açıkladı. 21 Nisan günü Pravda'da yayınlanan demeç İnanlı'nın önerilerini derhal yaşama geçirilmesinden yana tavır aldı. SHDP Genel Başkanı demeç şu kelimelerle yer veriyor.

"Ben, Mihail Gorbacov'un nükleer silahların azaltılması ve tamamen kaldırılması niyetlerinden samimi olduğuma inanıyorum ve sonuna kadarlık kabul edilebilir çözümler bulunabileceği konusunda. İnsanlığın yazgısı konusunda çok büyük bir sorumluluk taşıyan iki büyük devletlin silahsızlanma yolunda atacakları ve almak zorunda oldukları boyüne ile ve so mut adını, öteki devletlere etkin ve karmakarış sorunları çözüm açısından iyi bir örnek teşkil edecektir. Böyle bir adım, uluslararası alanda politik havayı önemli ölçüde iyileştirecektir.

Orta menzilli atom roketlerinin ortadan kaldırılması, daha sonra da operatif-taktik roketlerin yok edilmesi, kimyasal silahların yasaklanması, konvansiyonel silahlarda önemli bir azaltmaya gidilmesi, tıpkı bir çığ gibi, yeni olumlu gelişmeleri beraberinde getirebilir, silahsızlanmanın tüm alanlarında çok daha ileri giden yeni adımların alınmasını, bu arada uzaya silah yerleştirilmesini konusunda güvenilir önerilerin alınmasını sağlayabilir.

Ben, bir fizikçi olarak, yaşadığımız çağda bir nükleer savaşta kazanılamayacağı kanısındayım. Nükleer savaş, eskisi gibi, poliklinik bir devami olmaz. Yani, nükleer savaş, eskiden olduğu gibi, görüşmelerde anlaşmaya varılamayan, "çenk meydanında gücümüzün ölçeğiyle" türünden bir mantıkla asla hareket edemez. Günümüzde böyle davranılmaz. Nükleer güce sahip devletlerde birikişim

olan nükleer silah potansiyelleri öylesi boyutlar almıştır ki, bu tür yığılmal karşı silahların kullanılması bir savaş olan için tehlike olacaktır. Böyle bir savaş, tüm insanlığın, uygarlığın toptan yok olmasına yol açacaktır.

Bilim adamları bunu çok iyi biliyorlar ve sağduyu sahibi tüm politikacıların bugün başta gelen görevi de böyle bir felaketi önlemek, bunu somut anlaşmalarla sağlamaktır.

Bayar a 12 gün işkence yaptılar ve komünistlikle suçladılar.

Okul idaresi tarafından da okuldaki atılan Refik Bayar dönümü T.B.M. Meclisinde gündeme getirmeleri için SHP Genel Sekreteri Fikri Sağlar ve MKKY üyesi Cüneyt Canver'e başvurdu.

Bilindiği gibi Darwin Türlerin Kökeni adlı kitabında; bitki ve hayvanların doğa ve çevre koşullarının etkisi ile dönüşümlere uğradıklarını ve varlıklarını sürdürebilecekleri organizmal donanımları kavuşarak evrimleştiklerini kanıtlıyordu. Bu kurum ANAP'lı Yahya Dişçiler'in Eğitim Bakanlığı döneminde bir genelge ile okul kitaplarından çıkarılmıştı.

tereciler bir hareket gibi değerlendirilebileceğini gördüm" diyerek toplantıya katılmayacağını açıklaması üzerine iptal edildi. Toplantının iptali SHP içinde ve geniş çevrelerde tepkile karşılansın, SHP MKKY üyesi Tefik Çavdar bir açıklama yaparak, 1 Mayıs'ın 100 yıldır işçilerin bayramı olarak kutlandığını ve 1977'1 Mayısındaki kanlı olaylardan işçilerin so rumlu olmadıklarını ve bu gerekçeyle işçilerin bayramının yasaklanamayacağını söyledi.

1 Mayıs nedeniyle bir açıklama yapan DİSK Genel Başkanı Abdullah Baştürk, işçilerin bağışsızlık, demokras ve emekten yana düzen kurmaya çalışan bir partiyi desteklemeleri gerektiğini belirtirken şöyle dedi: "1 Mayıs 1988'in içindein baykorum. Yine güneşli günler göreceğiz, yine gün gelir, gün gelir diyerek kolkola omuz

66 işyerinde 10 bin 400 işçi grevde

13 bin cam işçisi yemek boykotu yaptı

Türk-İş'e bağlı Petrol-İş Sendikası'nın Kiplas İşveren Sendikası ile uyumsuzluğu kapsamında üç kademe olarak 63 işyerinde 9700 işçi ile sürdürüldüğü grevlerin ilk grubu 2 ayına nireken, Hak-İş'e bağlı Öz Gıda-İş'in 135 işi ile Kayseri Kemancı grevi ve Öz Ateş-İş'in Kocaeli Mobilya'da 145 işi ile sürdürüldüğü grevler 3. ayına girdi. En uzun grev rekorunu ise Başmaz Otomobil-İş Sendikası'nın İstanbul Süper Dize'de 5 Mayıs 1986'dan beri 11 işi ile sürdürüldüğü grev kırıldı.

Kristal-İş Sendikası'nın Eskişehir Kılıççılık Fabrikası'nda 560 işçi ile sürdürüldüğü grev 2.5 ayı doldurdu. Yine Cam-İş kolunda 22 işyerinde toplu sözleşmelerin uygulamazlık sonuçlanmasından 13 bin işçi yemek boykotu yaparak greve hazırlanıyor.

Halen 66 işyerinde 10 bin 400 işçi grevde bulunuyor. Petrol-İş Sendikası sürdürüldüğü grevlerin kamuoyuna iletilebilmesi amacı ile Kocaeli'de grevlerin en yoğun olduğu bölgede bir miting yapacak.

Türk-İş'in Samsun'da düzenlediği mitinge 10 bin işçi katıldı. Çok sıkı güvenlik önlemlerinin alındığı yürüyüş, çift sıralı polis kordonu altında devam etti. Miting alanına gelenlerin üzerleri teker teker polis tarafından arandı. Yürüyüş sırasında en çok tekrarlanan slogan "Özal İstifa" oldu.

KRISTAL-İŞ GREVLERİ İLE DAYANIŞMA KONTOSU:

İbrahim Eren- T.C. Ziraat Bankası
Gayrimenkul Şubesi-İstanbul Konto No: 5990

Çıkar Yol

Ali SÖYLEMEZOĞLU

Oniki yaşındaki oğlum bir Alman okulunda okuyor. Geyenlerde okul idaresi tarafından verilen ders kitaplarını karıştırdırm gözüme büyük, ağır bir ağırlık listesi. Atlaslara, haritalara öteden beri merakım vardır. Türkiye'yi nasıl göstermiş diye bakacak oldum. Ayn bir sayfada değil de Asya haritası içinde ele almanın dikkatimi çekti. Biraz daha inceleyince Avrupa'da çeşitli ulusların ve halkların dağılımını gösteren haritada Kürtlerin yerleşme bölgelerinin de işaretlenmiş olduğunu fark ettim. Frat'ın doğusunda Kuzey Irak ve Batı İran'a kadar uzanan bölgeye "Kürdistan" diye yazılmış.

Dortmund'ta bir radyo haftada yarı saat Kürtçe yayın yapıyor diye kıyameti koparan Konsolosluk yetkililerinin, "Türkiye'de Kürt yoktur, kendini Kürt sananlar vardır" diye beyanat veren işçileri Bakanın kulaklarındaki Türkiye Cumhuriyeti'nin resmi temsilcilerinin de başka herkes Türkiye'de milyonlarca Kürdün yaşadığını kabul ediyor. Bunun üstüne kedipeder, atlaslar ve işte okul kitapları bile bu gerçeği dile getiriyor. Fakat Ankara'daki yetkililer bir yandan "Kürt yoktur, olsa olsa kendilerini Kürt sananlar vardır" diye ısrar ederken kendilerinin bile inanmadıkları bu terane'yi aynı imarla tekrarlarken herkesi bölü kümlüğe suçluyorlar. Yalnız onları olsa gene bir dercedececektir. Demokras cephesinde yer alan en büyük parti bile "Kürtce serbest olsun" diyen yöneticisini apar topar ıhraç ediyor.

"Çok saydığım bir büyüğüm "yalan kötü şey" demişti, "fakat yalanan en kötüsü insanın kendisi söylediği yalandır." Nereye bakarsanız bakın, kişisel hayatta olsun, top. lüman hayatta olsun, bu böyle. Psikologlar her hastakların hoşunuza gitmeyen bir takım gerekçeleri ileri getirmemden kendileri de unutulmak istememden doğduğunu söylüyorlar mı?

Yalan söylemek her zaman insanın çabı bir sıkıntı verir. En peşin yalancılar bile yalan söylediklerini rahat değildirlir. Yalan makinası denen bel de buna dayanmıyor mu? Yalan söyleyen kaç yurtdışının huzarsın, terimeye başlamasın, nefes alıp veremediği düzensizliği tespit ediyen yalan ele vermiyor mu? Yalanan nası yalancılar? rühsal sıkıntıya koşuyorsa toplumunda bunama sürüküyor. Karşılık gövürsüz ve kıyüzlük yaygınlaşıyor, ahlaki değerler aşınıyor. Açık tartışma ortamı tabuları sınırladığında demokras güdük kalıyor. Üstelik ortbas edilmek istenen mesele gittikçe müzminleşerek toplumu içten içe kemiyor.

Yalan söyledikğini bile bile "Türkiye'de Kürt yoktur" diye beyanat veren bir bakanın hangi sözsüne inanırız? "Kürtçe neden yasak?" diye sormanın bile vatana hanaftı saydığı bir ortadma demokrasiden söz edilebilir mi?

Milletçe kendi kendimizi aldatmaktan başka çıkar yolu yok mu?

4 yılı aşkın süredir devam eden T. Barış Derneği davası karara bağlandı

Ülkemizde barış mahkûm edildi

4 yıl 11 ay 11 gün süren T.Barış Derneği davası 28 Nisan günü İstanbul 2. Nolu Askeri Mahkemesi'nde Metris Başbaşı Duruşma Salonu'nda yapılan son oturuma karara bağlandı. Duruşma Başkanı Deniz Binbaşlı Abdullah Kahraman, duruşma yargıci İskender Tem-

pebaşlı, üye yargıci İsmail Üstün, Menen Senol Gökbaşrak'tan oluşan mahkeme heyeti ve savcı Yılmaz Özyüzt'in hazır bulunduğu oturuma Barış Derneği yöneticisi ve üyelerinden 38 sanık ve 20 avukatın aynısıra izleyici olarak SHP MKYK üyesi Cüneyt Canver, İsmail Cem

İpekçi, Tefvik Cıvdar, Ahmet Guryüz, Ketenci, SHP İstanbul 1. Başkanı Hasan Fehmi Güneş, SHP Kadıköy İlçe Başkanı Güven Aydoğmuş, CHP eski milletvekillerinden Mustafa Gazi, İngiliz konsolosluğundan basın atışı Michael Ward, Uluslararası Af Örgütü Türkiye temsilcisi Helmut Oberdiek ve çok sayıda yerli yabancı basın mensupları katıldılar.

3. kez karar veren mahkeme, 12 sanığa 6 ay 4 yıl 2 ay arasında değişen hapis cezası verdi. 31 sanık beraat etti. 19 sanık hakkında dosyaları kaldırılmasına, 2 sanık hakkında davanın geçici tatiline, 1 sanık hakkında davanın reddine ve 2 sanık hakkında da ölüm neteniyle davanın ortadan kaldırılmasına karar verdi.

Mahkeme T.Barış Derneği Başkanı Mahmut Dikerdem ile Reha İsvan'a Türk Ceza Yasası'nın 141/5 maddesinden 4 yıl 2 ay hapis cezasıyla en ağır cezaı verdi. Erdal Atabek, Metin Özek, Harun Aykut Göker, Orhan Taylan, Hüseyin Baş, Nedin Tarhan, Erol Sarıoğlu ve Ataman Tanrıoğlu ise, 143. maddede ve 1630 sayılı Dernekler Yasası uyarınca 1 yıl 6 ay 15 gün hapis, 18 bin TL para cezası, Niyazi Dalıyancı ve Nurettin Yılmaz hakkında da 1630 sayılı Dernekler Yasası uyarınca 6 ay hapis cezası verildi.

Ali Erol Taygun, Gündoğdu Görsen, Şefik Asan, Atıl Behramoğlu hakkında TKP davasındaki mahkumiyet kararları gözönüne alınarak dosyaların ayrılmışına karar verildi.

Ayrıca mahkeme 1630 sayılı Dernekler Yasası uyarınca T.Barış Derneği'nin kapatılmasına, mahkemenin Hazineye intikale ve yayımlarına da müsadereine karar verdi.

T. Barış Derneği 12 Eylül'den birkaç gün önce İstanbul Sıkıyönetim Komutanlığı'nın kararıyla 5 Eylül 1980'de kapatılmış, 12 Eylül sonrasında da yöneticileri hakkında da askeri savcılık tarafından dava-

gılanan barış savaşçıların sayısı 71'e ulaştı.

Barışın yargılanması ülkemizin tarihine kara bir leke olarak geçerken, barış savaşçıları daha boyunca her bir birer omur belgesi olan savunmalar yapılar. Barış Derneği yöneticileriyle dünyanın dört bir yanından uluslararası dayanışma yükseldi. Son kararda da mahkeme barış savunmasını cezalandırarak rejimin ne kadar 'barış' yanlısı ve 'demokratik' olduğunu gözler önüne serdi.

Öte yandan yaklaşık 3 ay önce Prof.Dr.Leziz Onaran'ın başkanlığında 49 kurucu üye ile kurulan Nükleer Savaşın Önlenmesi İçin Hekimler Derneği'nin faaliyeti

İçişleri Bakanlığı'nda durduruldu.

Bilindiği gibi uluslararası bir örgütlenmiş olan Nükleer Savaşın Önlenmesi için Hekimler Birliği (IPPNW) geçitmiş üyeli Nobel Barış Ödülü'nü almıştı. Bu Birlik'ten esinlenerek kurulan dernek silahlanmaya karşı çıkarak, son olarak Ankara'da açılan Silah Sanayi Fuarını protesto etmişti.

Derneğin faaliyetlerinin durdurulmasına gerekçe olarak, "nükleer savaş gibi hassas ve topyekun vatandaşları yakından ilgilendiren bir konuda hiç sorumluluğu olmayan dernek yöneticisi ve üyelerinin rasgele açıklamalar yapmalarının kamuoyunda panik yaratabileceği" gösterildi.

Brüksel'de DİSK'in 20. yıldönümü kutlandı

18 Nisan'da Brüksel'de DİSK'in 20. kuruluş yıldönümü kutlandı. Belçika'daki birçok Türküyle demokratik örgütün desteklediği ve ortaklaşa düzenlediği geçeyi 500'e yakın kişi izledi.

Geçede DİSK Temsilcisi Yücel Top, Avrupa Sendikalar Konfederasyonu Politik Sekreteri Ettore Massucci, C.S.C (Hristiyan Sendikası) Ulusal Sekreteri Bristot, F.G.T.B (Sosyalist Sendikası) Ulusal Sekreteri Henri Carpentier, DİSK'e bağlı Sosyalist Sendikası Başkanı Vekil Zeki Kılıç Avrupa Parlamentosu üyesi Jef Urborgs birer konuşma yaptılar.

Türkiye İşçi Partisi Genel Sekreteri Nihat Sarızın, DİSK 1. Bölge Temsilcisi Salih Taner Serin, Hollanda CNV Göçmen İşçiler Sorumlusu Talip Demirhan, su anda grevde bulunan Yunanistan Gemi İşçileri Sendikası Temsilcisi, Yunanistan Komünist Partisi Temsilcisi, Belçika Komünist Partisi Temsilcisi, İspanya Halk Komünist Partisi Temsilcisi, TUDEH Temsilcisi de geçeyi katılan konuklar arasındaydılar.

Yurttaşlık Bildirgesi yayınlandı

Tanınmış yazarlarımız ve sanatçılarımız F.Almanya'nın Marl kentinde bir araya geldiler. 12 Eylül 1980'den bu yana bir kıyım haline dönüşen yurttaşlık çıkarma ve pasaportlara el koyma işlemlerini tartışan yazarlar kendilerine yönelik de uygulanan bu işlemleri kınadılar.

Toplantıya katılanlardan Durusun Akcam, Tektaş Ağaoglu, Nizamettin Anç, Mahmut Baksı, Atıl Behramoğlu, Nihat Behram, İsmail Coban, Melike Demirağ, Hüseyin Erdem, Engin Erkiner, Yücel Feyzioğlu, Deniz Kavukoğlu, Demir Özlü, Ömer Polat, Fuat Saka ve Şenar Yurdutapan ortak bir "Yurttaşlık Bildirgesi" yayınladılar.

Toplantıya katılmayan Yusuf Ziya Bahadiri, Erdem Birir, Sümeyla Çakır ve Tülay German bildirgeyi daha sonra imzaladılar.

Yayınlanan bir birkaç gün sonra Türkiye basınında yankı uyandıran bildirgeyi Hak-İş sendikası bir mektupla Turgut Özal'a ileterek yurttaşlık çıkarma işlemlerinin durdurulmasını, çıkartılanların geri alınmasını istedi. 2000'e doğru dergisi ve Milliyet bildirgeye geniş yer verildi.

Yayınlanan bildirgede şu istemlere yer veriliyor.

1) Düşünme ve örgütlenme özgürlüğüne yönelik davalar ortadan kalkmalı, bu konularda yasaklayıcı ya da kısıtlayıcı tüm yasa ve uygulamaları son verilmesi şeklinde

temellerini zedeleyen, irticacı körükleyen, ülkemizi uygarlaşma ve gelişme doğrultusunda saptıran davranış, eylem ve uygulamaların resmi çevrelerin girişim ve desteği ile özellikle 1980'li yıllarda gelişme alanı bulduğu, dal budak saldırganlıklarla öndeki bir gerçektir. Bu anlamda hiçbir kuşku yok ki, dinsel gericilikle siyasal gericiлик aynı noktada, aynı kaynaktan ve amaçta birleşmiştir.

3) Yine 1980'li yıllarda, gerek irticaya verilen ödünler, gerekse kamuoyunda çok iyi bilinen başka yöntem ve uygulamalarla, Türkiye'nin egemenlik hakları çeşitli yabancılara gülerken çıkarılan doğrultusunda Türkiye yakın tarihinde olduğu rülmek bir ölüme vechette yöneltilmiştir.

4) Kürt halkının demokratik hak ve taleplerinin yadsınmasını baskı altında tutulmasını kaygı ile izliyoruz. Baskı ve kıyımlara son verilmesini; bunun bir örneği olarak gördüğümüz göç zorlamasını durdurulmasını talep etmeyi insanlık ve yurtseverce bir görev sayıyoruz.

Australya'dan Barış Derneği'yle dayanışma

Australya İşçi Partisi'nden federal Senatör Olive Zakharov, federal milletvekili Gerry Hand ve eyalet milletvekili The Sidropoulos T.Barış Derneği'nin 10. kuruluş yıldönümünde Mahmut Dikerdem'e telifat çekerek dayanışmalarını dile getirdiler. Telifatlarında

ARININ BALI

Süleyman ÜSTÜN

Cemre gibi

Türk Dil Kurumu Sözlüğünde cemre: "Bahardan önce, ilkin havada, sonra suya ve sonra toprakta meydana geldiği sanılan sıcaklık sancı" olarak tanımlanıyor. Bu tanım doğru ve yeterli midir? Cemre denilen şey, gerçekten budur? Biz biliyoruz. Sözlükte de aynen böyle yazılı. Ancak, Anadolu insanının "cemre"si, biz de biliyoruz, bu tanıma uymuyor. Anadolu insanı için cemre, sadece bir "sıcaklık yükselişi" değildir. Cemre, ona göre, doğanın insanı ve tüm canlıları yana, derin bir değişime uğraması olayıdır. Cemrelerin düşmesiyle örneğin, dünya güneşle yakınlaşır, kucaklaşır. Ye güneş o zaman, kısa günü uzun gün yapar, soğuk ve hastalıklı yener, karanlık bozar, kitledi bolluğu dönüştürür.

Haftalık çalışma süresi 1989 yılında 37 saate iniyor

Metal işkolunda toplu sözleşmeler sonuçlandı

Federasyon Almanya'daki (FAC) metal işkolunda bir süredir çıkma-za giren toplu sözleşmeler, bölgesel görüşmelerde de sonuç alınamayınca, Metal İşveren Birliği ile IG-Metall sendikasının "Zirve düzeyinde" yaptığı görüşmelerle sonuca bağlandı. Taraflar arasındaki anlaşma, bölgelerdeki sürdürülecek görüşmelerin "Ana hatlarını" çizmekte, taban oluşturmaktadır. Bundan sonrası, zirve toplantısında kabul edilen kapsam dahilinde ve kendine özgü durumların gözönüne alınarak toplu sözleşme bölgelerinde uygulanacaktır.

Bölgesel anlaşmazlıkların çekirdeğini, işverenlerin üzerinde ısrarla durduğu, haftalık çalışma süresinin cumartesi günlerini de kapsamı oluşturmaktadır.

Bölgesel sözleşmelere taban oluşturacak zirve toplantısı sonuçlarının önemli bölümleri şöyledir:

Haftalık çalışma süresi

a) Haftalık çalışma süresi 1.4.88' den başlamak üzere, 31.3.89'a kadar 37,5 suate indirilecektir.

b) Haftalık çalışma süresi 1.4.89' dan başlamak üzere 31.3.90'a kadar 37 saat olacaktır.

Zamlar

a) Ücret, maaş ve meslek eğitimi ödeneklerine 1.4.87'den itibaren 12 ay geçerli olmak üzere yüzde 3,7 zam yapılacaktır.

b) Ücret, maaş ve meslek eğitimi ödeneklerine 1.4.88'den itibaren 12 ay geçerli olmak üzere yüzde 2 zam daha yapılacaktır. Buna ek olarak, 1.4.88'den itibaren yürürlüğe girecek olan bir saatlik haf-

talik çalışma süresi kısıtlamasını (37,5 saate) dengelemek üzere yüzde 2,7 zam yapılacaktır.

c) Ücret, maaş ve meslek eğitimi ödeneklerine 1.4.89'dan itibaren 12 ay geçerli olmak üzere yüzde 2,5 zam daha yapılacaktır. Buna ek olarak, 1.4.89'dan itibaren yürürlüğe girecek olan yarımlı saatlik haftalık çalışma süresi kısıtlamasını (37 saate) dengelemek üzere yüzde 1,4 zam yapılacaktır.

Meslek eğitimi görenlere

a) Meslek eğitimi görenler için haftalık çalışma süresi 1.4.88'den

itibaren geçerli olmak üzere 38,5 saate indirilecektir.

c) 3.1.90'dan itibaren yapılacak anlaşmalar sonucu işçiler için kararlaştırılacak haftalık çalışma süresi meslek eğitimi görenler için de geçerli olacaktır.

Farklı iş süresi

Bu zamana kadar en az 37 ve en fazla 40 saat olmak üzere kişisel ve farklı olarak uygulanabilen haftalık çalışma süresinin bundan sonraki uygulama şekli şöyle olacaktır:

a) 1.4.88'den itibaren geçerli olmak üzere en az 37 ve en fazla 39,5 saat.

b) 1.4.89'dan itibaren geçerli olmak üzere en az 36,5 en fazla da 39 saat.

kişisel farklı
çalışma süresi

a) Haftalık çalışma süresi kişisel olarak 1.4.88'den itibaren 37 saate indirilecek işçilere ücret dengelemesi yapılarak, haftalık çalışma süresi 37,5 saat olan işçinin ücretine dengelenecektir.

b) Haftalık çalışma süresi kişisel olarak 1.4.89'dan itibaren 36,5 saat indirilecek işçilere, ücret dengelenmesi yapılarak, haftalık çalışma süresi 37 saat olan işçinin ücretine dengelenecektir.

c) 31,388 ve 31,389'dan sonra işe yeni başlayan ve haftalık çalışma süresi kişisel olarak 37, daha doğrusu 36,5 saat olarak saptananlar bu ücret dengelemesinden yararlanamayacaklardır.

Çalışma süresinin dengelenmesi

a) Çalışma süresinin farklı olarak haftalara göre dağılımında kişisel olarak ortalama haftalık çalışma süresi en fazla 6 ay içerisinde dengelenmiş olacaktır.

b) Çalışma süresi dengeleme-
sinde fazla çalışılan sürelerin to-
plamı 5 serbest günü geçemez.

Gazetemiz baskıya verilirken sadece Hessen bölgesinde bu anahtarlar doğrultusunda anlaşma olmuştur. Çalıştığı bölgenin toplu sözleşmeleri üzerine detaylı ve en yeni bilgileri almak isteyenlere işçi temsilcileri veya sendika şubelerine başvurmalarnı tavsiye ediyoruz.

Belçika'daki kömür madenlerindeki grevler üzerine

Mustafa ERTAN

Belgi'daki maden gelirlerini göz önüne alırken, Belgi ekonomisindeki 220 milyar BF olan brüt GİP'i açığını gözden uzak tutmamakla da gerçeklektirdi. İktidardaki Marxizm hükümeti, ekonomik krizinin yükünü emekçilerin sırtına yüklemeye yaramamaktadır. Bunun için çabalar, işçilerin paralarının azaltılması, sağlık ve sigorta ödemelerinde emekçilere daha yüksek ücretler ödemek, gemi tersanelerinde, enerji sektörlerinde, ulaşım sektörlerinde ve eğitim kurumlarında da öğretmenlere yönelik yersiz işçi çabakmaları ve büyük tensiyonlara baskın olmaktadır.

Hatta bu amaçla, 2. Dünya Savaşı'nın hemen ardından bugüne kadar, Belçika'nın kalkınmasında en büyük rolü oynayan kömür ocaklarında, üretimi durdurmayı ve madencileri işsizler ordusuna göndermeyi amaçlamaktadır.

Ocakların kapanacağını öğrenen işçiler geçen yılda da aralıklı olarak grev silahını birkaç kez kullandılar. Maden ocaklarının kapanması karşısında önceleri kayıtsız kalan ACV

göreceli başarılı adımlar aulmasını sağlamıştır.

Maden işçilerinin onüne dikiler K.S (kömür işletmeleri) tekniği ve hükümeti, emçikilere **Gheyselincin planı**ni dayatmaya çalışmaktadırlar. Gheyselincin planı diye adlandırılan plan aslen Belçikalı olan ve Portekizdeki BP-SH işletmelerinin ekonomisti Thyli Gheyselincin yapıpıştır. Bu plana göre ilk etapta üç maden (Waterscheide, Winterslag, Eisdien) kapanacak, 15 yılı aşkırı işçiler emekli olmayı sevkedilecek bunun altındaki olanların bir kısmı diğer işi ocağı (Zolder ve Berinçin) gönderilecek veya işten çıkarmayı kabul eden işçileri 800 bırı BP sigorta primi) ödenecek ve işsizlik bürosu (dop)na gönderilecek

Daha ilk bakışta Gheyselinc planının işçilere hiçbir yarar getir-meyeceği açıktır. Ama bilimsiz iş-çiler arasında bu plan destek de bulabilmektedir. Burada şunu da be-

lan da Belçika madencilerini olumsuz etkilemiştir.

Bunun yanı sıra jandarma ve kolluk kuvvetlerinin grevci işçilere yönelik baskı ve terör politikası işçilerin geri adım atmasını getirmiştir. Ayrıca grevci işçilerin önderlerinden biri olan **Jan Klaus**'a ACV sendika görevlilerinin saldırarak hastanelik etmesi de işçilerin geri adım atmalarının nedenlerinden biri olmuştur.

Türkiye ve Belçika'da olduğu gibi, burjuvazinin istediği ve uygulamaya çalıştığı plan; işçilerin örgütlü şekilde sömürüye karşı yürüteceği ortak savaşımı ince taktiklere başvurarak engellemek şeklinde özetlenebilir.

Grevler sırasında, herşeye rağmen işçiler arasında politik bilinç yükselmiştir. Madenlerdeki sendika delegeleri seçiminde ACV'nin sarı sendikacı yüzü ortaya çıkmış madenlerdeki etkisini yüzde 80 oranından kaybetmiştir.

Bugünden sonra da Belçika işçi sınıfını ve yabancı işçileri daha zorlu mücadeleler beklemektedir. Eğer işçi sınıfı birlik ve beraberliğiyle mücadele ederse, belki de işsizlik sorununu da çözebilir.

Bremen'de Wolfgang Abendroth adina forum düzenlendi.

zam daha yapıpçılar. Buna ek olarak, 1.488 den itibaren yürürlüğe girecek olan bir saatlik haf-

FIDE'e bağlı turna dernekler gibi Kasal İspri ve Ugricni Derneği de uyanı grevleri sırasında metal işçileri ile dayanışma içindeydi. Bu amaçla stand açtılar ve işçilere çay dağıttılar.

Özellikle kapana kısılmış öğrenciler geçen yılda da aralık olarak grev silahını birkaç kez kullandılar. Maden ocaklarının kapanması karşısında önceleri kayıtsız kalan ACV (Hristiyan Sendikalar Birliği) ve ABVV (Sosyalist Sendikalar Birliği) sendikalarının bağışsız olarak grev komiteleri işçiler tarafından kuruldu. Beş madencide (Eissen, Waterschei, Winterslag, Heusden-Zolder, Beringen) grev komiteleri, Merkezi Grev Komitesi'ne bağlı olarak grevleri sürdürmeye çalıştı. Bu grevlerde Türkiye-liler aktif rol oynatırken, jandarma baskılarından da fazlasıyla nasıplennı almışlardır. Grevlerde Türküyelilerin aktif katılımı grevlerdeki politik düzeyi yükseltmiş,

Özellikle kapana kısılmış öğrenciler geçen yılda da aralık olarak grev silahını birkaç kez kullandılar. Maden ocaklarının kapanması karşısında önceleri kayıtsız kalan ACV (Hristiyan Sendikalar Birliği) ve ABVV (Sosyalist Sendikalar Birliği) sendikalarının bağışsız olarak grev komiteleri işçiler tarafından kuruldu. Beş madencide (Eissen, Waterschei, Winterslag, Heusden-Zolder, Beringen) grev komiteleri, Merkezi Grev Komitesi'ne bağlı olarak grevleri sürdürmeye çalıştı. Bu grevlerde Türkiye-liler aktif rol oynatırken, jandarma baskılarından da fazlasıyla nasıplennı almışlardır. Grevlerde Türküyelilerin aktif katılımı grevlerdeki politik düzeyi yükseltmiş,

Özellikle kapana kısılmış öğrenciler geçen yılda da aralık olarak grev silahını birkaç kez kullandılar. Maden ocaklarının kapanması karşısında önceleri kayıtsız kalan ACV (Hristiyan Sendikalar Birliği) ve ABVV (Sosyalist Sendikalar Birliği) sendikalarının bağışsız olarak grev komiteleri işçiler tarafından kuruldu. Beş madencide (Eissen, Waterschei, Winterslag, Heusden-Zolder, Beringen) grev komiteleri, Merkezi Grev Komitesi'ne bağlı olarak grevleri sürdürmeye çalıştı. Bu grevlerde Türkiye-liler aktif rol oynatırken, jandarma baskılarından da fazlasıyla nasıplennı almışlardır. Grevlerde Türküyelilerin aktif katılımı grevlerdeki politik düzeyi yükseltmiş,

Özellikle kapana kısılmış öğrenciler geçen yılda da aralık olarak grev silahını birkaç kez kullandılar. Maden ocaklarının kapanması karşısında önceleri kayıtsız kalan ACV (Hristiyan Sendikalar Birliği) ve ABVV (Sosyalist Sendikalar Birliği) sendikalarının bağışsız olarak grev komiteleri işçiler tarafından kuruldu. Beş madencide (Eissen, Waterschei, Winterslag, Heusden-Zolder, Beringen) grev komiteleri, Merkezi Grev Komitesi'ne bağlı olarak grevleri sürdürmeye çalıştı. Bu grevlerde Türkiye-liler aktif rol oynatırken, jandarma baskılarından da fazlasıyla nasıplennı almışlardır. Grevlerde Türküyelilerin aktif katılımı grevlerdeki politik düzeyi yükseltmiş,

Bremen'de Wolfgang Abendroth adına forum düzenleno.

Yabancı sorunları tartışıldı

Ünlü sendikacı, antifaşist ve insan hakları savunucusu Wolfgang Abendroth adına düzenlenen toplantıların ikincisi "Abendroth Forumu 2" adı altında 25 Nisan 1987 günü Bremen Vegesack Gustav-Heinemann Bürgerhaus salonlarında yapıldı. DGB ve Gustav-Heinemann Bürgerhaus'un ortaklaşa düzenlediği forumda yabancıların çeşitli alanlardaki sorunları tartışıldı.

Forumu Sosyaldemokrat Hukukçular Çalışma Grubu Başkanı Horst Jola, Bremen Üniversitesi öğretim üyelerinden Prof.Dr. Klaus Liebe-Harkort, IG-Metall Sendikası'ndan Ümit Küseçoğlu, Avukat Eberhard Schulz katıldılar. Toplantıyı Bremen Vulkan Teraseni İşyeri İşi Temsilcisi Kadir Özkol yönetti.

Horst Jola konuşmasında yabancı düşmanı çıkışları yapan bir alanda olduğunu, bu bakımdan alanda da görüldüğünü önekeyleyerek anlattı. Bu çıkışlara karşı mensubu olduğu SPD'nin önemli görevleri olduğunu ileri sürdü ve yabancılarla seçim hakkı tanınması her sorunun çözümü olmasa da, önyargıları yıkılmasında önemli bir adım olacağını belirtti.

Daha sonra söz alan Ümit Küseçoğlu ne işiyle ilgili artması ile yabancı düşmanlığını artması arasında- daki bağ ve hükümetin politikasının yabancı düşmanı çevrelere karşı saretlendirildiğini belirtti. Ve "İzlenimci gereken politika işiyle mücadeleyle ve işçi haklılığı hedefleyen bir uyum politikası olmalı." dedi.

Prof.Dr.Klaus Liebe-Harkort ise konuşmasında Almanya'nın çok kültürlü bir ülke olduğunu, bu kültürlerin yanyana değil, birbirlerinden etkilenerek, zenginleşerek yaşamaya gerektiğini söyleyerek her kültürün ilerici, benşvercek öğeleri- nin katılmıyola gerekcelemek bir uyumun önemini vurguladı. "Resmî politika çok kültürlü toplumun oluşumuna engellemek istiyor. Şayet yukarıda sözü edilen türde yabancıların kültürünün bir uyum sağlanamazsa, bu yabancıların

kültürsüz olduğundan değil, bu yenenim ve toplumun yetencesizliğinden ötürü olacak. Bir kültürlü yadsımdan daha korkucak kültürlü sırtak olmaz. Birinci konusula bir fırsat kaçırıldı. Okullara ana dil dersleri konmaz ve gelişmeleri engellenirse diğer kuyaklarda bir fırsat tamamen kaçılacak" dedi

Avukat Eberhard Schulz da F. Almanya toplumunun demokra-

tikleşmesinin bir ölçütünün de politik sığınma işlemlerinin sırtesmesinin, sığınma yasasının daha da gerici biçimde değıştirilmesinin engellenmesi olacağını ileri sürdü ve toplantıya katılanlar bu yolda çalışmaya çağrdı. Forum tartışılan konulardaki istemleri içeren bir mektubun Bremen Senatosu'na gönderilmesini kararlaştırmışla sona erdi.

SENDİKACI GÖZÜYLE

Küpe zarar vermeden !

Henüz büroya yeni girmişim, bir arkadaş arkamdan girdi içeriye, daha günyazdı bile bemedem:

— 'Noldu yahu?' diye sordu. Ben anlamazcasına geldim, aslında neyi kastettiğini biliyordum. Bir gün önce geç saatlerde biten IG-Metall ile Metal İşverenleri Birliği arasındaki zirve toplantısının sonucunu kastediordu.

— Ne n'oldü?

— Toplu sözleşme, 35 saat, grev, Rosenheim, işçiler...

Bir türlü cumleyi toparlayamıyor adamı, kızmış, köprüyü. Aslında iyi konuşan, sendikal alanda aktif ve bilinci bir arkadaş ama heyecanları yavaş azıcık sinirlenirse toplayamıyor bir türlü kendini. Onu kendisine sakinleşmesi için teklifte bulunm-

— Hadi bakalım, şimdi konuş, dedim.

— Yahu satıldı, hem de nasil. Arkadaşlar grev hazırlanırken, 23 Nisan'da yapılacak büyük Rosenheim yürüyüşü ve konferansına hazırlanırken olur mu yahu? Olur mu? Görmekim ki, son uyanı grevi ne kadar kalabalık ne kadar coşukuydu. Tüh tüh, ne diyecedi işçi arkadaşlara şimdi?

Ben yine haberi yokmuş gibi davrandım. Aslında sabah haberlerinde durumu öğrenmiş kendime göre de karınca karınca yorumlamıştım. Ama üstelerek, bana duyduklarını sırayla anlatmasını önerdim...

— Bizimkiler anlaşmışlar,

— Ni ya, nedir kök olan anlaşmadı?

— Çalışma süresi haftada 37 saatte iniyor, hem de iki basamakla.

— Biz 35 saate ulaşmak için ne istiyorduk, bir plan değdi mi?

— Evet, o konuda bir şey demiyorum zaten, ama ücretleri de bu seneden başka daha iki sene için tesbit etmişler. Ücretler bu sene de dahil 1989'a kadar yüzde 8,2 artacakmış. Olur mu yahu, yapılır mı bize bu? Ne güzel grev yapcaktık.

— Dur bakalım, dedim. Bu konuyu kimseyle konuşum mu hi?

— Yoo, Ama ne gerek var ki, herkes benim gibi düşünüyordu, muttaka.

— Hayır, ben senin gibi düşünmüyorum. Herşeyden önce sendika senin ve benim, bizim olayları soğukkanlıkla yorumlamamıza gerekir.

Bizler, hak alma savasımızın başşçıy. Ama silah işverenler seçer, eğer biz hedefimize ulaşmak için işverenleri tavız ko-

parabilirizsak, istemlerimizi gerçekleştireme- me yolunda ilder adimlar atabilecek olan- nıkları görümler yoluyla elde edebileceğimize savaşa geç kayına gerek var mı? Amacımız tam ücret denkleştirilmesiyle 35 saatlik çalışma haftası. 1984 yılında biz işverenlerin 40 saat tabusunu yıkık mı?

1987 yılında işverenler bile sadece yamı saatlık haftalık çalışma süresini kısıtlamayı 1991 yılına kadar ıyayamak istemediler mi? Ücretleri iki sene süreyle önce 2,7 ve seneye yüzde 1,5 olarak toplam 4,2 oranından fazla artırmayacaklarını ısrarla vurgulamadılar mı?

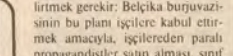
Biz ne yaptık? Uyan grevlerine gittik. Bu grevlerin başansı sonucu işverenler en yüksek düzeyde yeniden masaya oturma- nın gerekli olduğunu gördüler ve biz 1981 yılına kadar yamı saatlik kısıtlaya yerine 1989'a kadar kırbuçuk saatlik kısıtlamayı kopardık. Hedefimizde 35 saate ulaşmak için bir plan yapılmış olduğuna göre bunda közü olan nedir? Yine iki sene içersinde yüzde 4,2'lik ücret artışı yerine, 8,2'lik ücret artışı sağlandı. Ama henüz daha herşey bitmiş de değil. Zirvede alınan bu kararlar bakalım toplu sözleşme bölgelerinde kabul edilecek mi?

Bölgelerde işverenler değışik istemler öne sürerek masaya geleceklerdir, örneğin cumartesi gününün yavaş hafta sonunun işgünü olarak kabul edilmesi istemini öne sürceklerdir. Ve işte yine o zaman bizim masadakı kalkıp yeniden kolları savaşa seğirmek gerekir, işte o zaman işveren yine silah seçmeye demektir.

Arkadaş yüzüne baktı:

— Az daha bir cıval inciri berbat edecektik galiba, iyi ki kimseyle daha konuşmadım, kusura bakma adı kan bir anda beyime sızdı. Ama "keskin sırke kupüne zararımş" derler, eğer bu konuşmayı yapmadın bülümde düşüncelerimi arkadaşlara anlatsaydım herhalde sendikaya oldukça zararlı olurum. Hırsla kalkan zararlar oturmuş, dedi ve çıkıp gitti.

Arkasından baktıken benim de aklıma güzel bir söz değdi: "Bin bilisen de bir bilene danış" derler ne güzel söz değdi mi?

Şükrü KORKMAZ

İrtmek gerekir: Belçika burjuvazisinin bu planı işçilere kabul ettirmek amacıyla, işçilerden paralı propagandistler satın alması, sınıf bilinci işçilerin üzerine de jandarmayı saldırması temel bir yöntem olarak ortaya çıkıkmaktadır.

Herşey kesin olarak söylenese bile, şu an görünen o ki Ghey-selinc planı ağırlıklı olarak başan kazanmış, madencilik mücadelesinin bu aşamasında yenilgiye ulaşmışlardır. Ama herşeye rağmen madencilik için herşey bitmiş de değildir.

Madencilerin şu aşaması için söylenebilecek birkaç önemli nokta ise;

1. İşçilerin birlik ve beraberliğinin komple sağlanamaması, 2. Maden işçileriyle diğer kapında bir dayanışmanın olusamaması, 3. Grevlerin başlangıcından beri her iki (ACV'ye ABVV) sendikaların grevleri karşı kayıtsız kalmaları, 4. Daha sonradan ACV sendikasının grevleri krmak amacıyla hükümetle birleşen anlaşması, 5. Yabancı ve Belçikalı madencilik alanında yeterli, sıcak bağlanı olmaması, 6. Grev komitelerinin ülke capında yeterli propagandayı gerçekleştirememeleri, 7. Uluslararası dayanışmanın yeterli dercede olmaması, 8. Bazi işçilerin grevlerle katılmayı, çıkarışlar fazla para kazanmaya hırsları, 9. İşçilerde bir bilinci (veya işçilik bilinci)nin yeten- ni kadar gelişmiş olmaması, 10. Bir- linci işçilerin de uzun vadeli bir mücadelede ısrarla devam olma-

la. 11. Daha önceki yıllarda, İngiltere'deki madencilerin sonuç-

Bugünden sonra da Belçika işçi sınıfını ve yabancı işçileri daha zorlu mücadelelere beklemektedir. Eğer işçi sınıfı birlik ve beraberliğini sağlayabilirse haklı mücadelesini kararlılıkla sürdürebilir.

Vahit Halefoğlu'na açık mektup gönderildi

Birlik Yolu, Demokrasi İçin Birlik Avrupa Federasyonu (DİBAF), Kürtleri Merkezi, Kürdistan Demokratik İşçi Dernekleri Federasyonu (KKDK), Kürdistan İşçi Derneği ve Türküyeliler Merkezi ortaklaşa hazırladıkları bir açık mektubu Dişçiler Bakamı Vahit Halefoğlu'na ilettiler. 30 Nisan'da Batı Berlin'de giden Vahit Halefoğlu'nda bir açık toplantı düzenlenmesini, sayet buna zaman bulamayacak olursa demerkei temsilen bir heyeti kabul etmesini istediler.

Bir nüshasının da Batı Berlin Başkonsololuğuna verildiği mektupla serbest dolaşım hakkı, pasaport yasakları konusunu, parti, politika okullarında uyuşmazlıklar, belzelli askerlik sorunları, ABD ile imzalanan uşer anlaşması konusunu ve Kürt haklarını durumu anlatılıyor ve şöyle deniliyor:

"Ziyaret edeceğim kentte, eşli haklardan yoksun ikinci sınıf insanlar olarak yaşıyor ve yaşamı- nın her alanını kapsayarak ayrımcılığa, horlanmaya, aşağılanmaya ve yabancı düşmanlığına uğruş- mış girmeye çalışıyor. Soru olan belkizmedeki durum zaten zor ol- nı bu çabamızı maalesef daha da zorlaştıyor, mücadele ve dayanış- ma gücümüzü zayıflatıyor. Temel demokratik hakların ya hiç tanınmadığı, ya da büyük çapta kısıtlanıldığı, insan haklarının sık sık kabaca çiğnenildiği, Federal Almanya başbakanı sayın Helmut Kohl'i kendisinin "NATO- nun ilder karakolu" diye söz etti- recek bir dış politika sahibi ol- kinen insanların olarak bizi derin- den yaralıyor.

Tercüman Gazetesi'nin karalama kampanyasına cevap

GEW öğretmenlerimize sahip çıkıyor

13-14 Nisan tarihli Tercüman gazetesi'nin Federal Almanya'da özellikle de Hessen eyaletinde çalışan Türkiye'li ileri demokrat öğretmenlere ve ders kitaplarına "kı-
zıl rabta" manşeti ile başlattığı karalama ve saldırı kampanyası başta Bilim ve Eğitim Sendikası GEW olmak üzere demokratik kamuoyunun büyük tepkisine yol açtı.

GEW Hessen Şubesi 14 Mayıs günü basın toplantısı düzenleyerek, Tercüman'ın karalama kampanyasını protesto ettiklerini ve Türkiye'li öğretmenlere sonuna kadar sahip çıkacaklarını açıkladı.

Tercüman gazetesinin 13 Nisan tarihinde başlattığı karamala kampanyası bir dizi yazıyla eşleştirildi. Başta Hessen eyaletinde çalışan Alman üzere Berlin, Kuzey Ren Westfalya bölgelerinde öğretmenler için de isimleri verilen çekirdekte "Darwin teorisi" öğretmek, çocukların beyninlerini zehirlediği iddia edildi. Suçlamaları ve saldırının ikinci yönü ise Berlin senatosu tarafından onaylanan bastırılan eğitim kitaplarına yönelik. Bu kitapları da ilenici de mektep yazarları eserleri yer aldığı için okul programından kaldırılması öneriliyor. Tercüman gazetesinin başlattığı bu kampanya ile aynı günlerde Frankfurt Konsolosluk da çeşitli alanlardaki kişilere bir dizi toplantı yapıtı. Öğrenciler, il adamları en sonunda da öğretmenler. Ve işte tam buğünlerde Türk Milli Eğitim Bakanlığı Kültür Bakanlığı ile çeşitli çeşitli de görüşmeler yapmak üzere FAC a geldi. Tercüman gazetesi Konsolosluk ve Türk Hükümeti Konsolosluk ile başlatılan bu saldırı FAC a yayılan dokümanlar ve ileri de öğretmenler için yayına uğraması amaçlı tasarı. Tabii ki bu saldırının bir yansıması Hessen eyaletinden de yansıması de tasadifi değil. Kam-

menlerin iş yasağına uğraması amacını taşıyor. Tabii ki bu saldırının bir yanıyla Hessen eyaletinden uç vermesi de tesadüfi değil. Kampanyanın başlatılma tarihi Hessen'deki CDU-CSU-FDP'nin iktidara geldiklen günlere rastlıyor.

Tercüman gazetesinin başlatıldığı karalama kampanyasının hemen ardından üyeleriyle toplantı yapan GEW 4 Mayıs pazartesi günü bir basın toplantısı yaparak demokrat

Stuttgart konsolosluğu geri adım attı

7 Nisan 1967 salı günü dünya gelen kız çocuklarına "Kardelen" ismini vermek isteyen Sertdemir ailesi, Stuttgart konsolosluğunun "Kardelen de nemek? Böyle bir isim elimizdeki isim listesinde mevcut değildir. Böyle bir isim çoğunluğu veremeyiz." yanıtı ile karşılaştı. Sertdemir ailesi, bir ismi de "mülde çiçeği" olan "Bahar müldecisi" anlamında "Kardelen" çiçek ismini, ne olursa olsun yeni doğan kız çocuklarına vermeye kararlıydı.

Durumu öğrenen FİDEF Heilbronn çalma grubu da, Stuttgart konsoloslğunun bu haksız uygulamasını protesto eden bir bildiri dağıtmıştı. Stuttgart konsoloslğunun bu keyfi uygulamasını, yerel gazete Heilbronner Stimme ve Türkiye Postası'nın da kamuoyuna duyurmasından sonra, Stuttgart Konsolosluğu'na da amir atarak, Kardelen ismini ellerindeki isim listesine ekledi ve Sertdemir ailesi de, nihayet günderilip isimsiz bekleyen kız çocuklarına, kendi istedikleri ismi (Kardelen) verebildi.

açıklad

GEW Genel Başkanı Vekilî Jochim Albert çetili delegasyonları için üç Türkiye'ye davetiye gönderme girişimlerini belirterek, Türkiye'ye öğretmenlerin örgütlülük ve sendikalaşma hakkı olmadığını, birçok meslektaşının ise hapiste bulunduğunu belirtti. Konsolosluklara pasaportları uzatılmayarak vize pasaportuna el konan 50 kişinin varlığında haberi olduğunu söyleyen Albert, "Darvin teorisi için Türk eğitim sisteminde yasaklanması Türk eğitim sisteminin en büyük parçası olduğunu belirterek "Türk Eğitim sistemi bilimsel esaslar üzerinden aydınlanır" dedi.

Türkçe okul kitaplarından **Nazım Hikmet**'in eserlerinin çıkarılması istemi ile ilgili olarak ise **Nazım Hikmet**'in Kültür alanında tanınmış bir şair olduğunu vurgulayan Albert, şairin kitaplarının Türkiye'de yasaklanmış bulunmasının Federal Almanya'da da yasaklanması nedeni olamayacağını söyledi.

GEW Hessen yabancılar sözcüsü **Turhan Dalmış** "Maliyati, Milli Eğitim Bakanlığı'nın Cumhuriyet gazetesinde yer alan yazıdaki iddiaları ile ilgili yaygın he men ardından böyle bir yayın yapı larak demokratik öğretmenler bir liğini oluşturmak için bir adım at ılmıştır. Bu iddiaların doğru olup ol mayı araştırarak gerçek durumu ortaya çıkarmak istenmiştir" dedi. Diğer yarıya okullarda kullanılan kitapların Alman ve Türkçeli öğ retilerinin uzun yıllara dayanan zahmetli çalışmaları sonucu elde tiğini belirtti. "Sendika üyesi GEW'li öğretmenler ve demokra tik kurumlar Türk öğretmenleri ni savunma içinde olmadır" dedi.

GEW sendikasının bu girişim diğer sendikalar tarafından destekleniyor mu? sorusuna Yılmaz Karahan şöyle cevapladı: "Yalnız IG-Metal değil DGB ve DGB içerisindeki örgütülü tüm sendikalar GEW'nin bu girişimini destekliyor, ve destekleyecekler. Konu sadece GEW'ye ügüldendirmiyor. Bu ayı zamanda Türkiye emekçilerinin çocukların geleceğinin savunence alınması ve gerçekleştirilmesi için demokrat insanlar olarak yetistirmesi konusudur. Türkiye'de geriçi güçlerin koğuşurtmaları Federal Almanya'daki Türkiye emekçiler ve aileleri üzerine alarak istismlerine tabii sendikaların karması köymek zorundadır. Yeti-

kast. Cumhurbaşkanı Köktürk'e bir mektup gönderdi. Mektupta Terüman, konsolosluk ve hükümet birliği ile başlatılan bu kampanyanın düşünce özgürlüğüne saldırının açık bir kanıtı olduğu vurgulanarak, F. Almanya'da yaşayan öğretmenlerin GEW tarafından desteklendiği belirtildi.

dikaların kapatıldığı zaman sendi-
ka binası olan binaya çelenk bira-
kılması ile son buldu. Ve sonuçta
5000 kişinin gelmesi beklenen bu-
luşma gerçekleştirilemedi

Yürüyüşün dağılmasından sonra Türkiyeli bir grup bir Skinhead grubuna saldırdı. Ve 9 Türkiyeli polis tarafından gözaltına alındı.

"Tek göçmen işçi örgütlenmesinin yaratılması onurlu ve tarihsel bir görevdir" belgisi altında toplanan 3.Kongreye çeşitli ülkelerden 80 delege katıldı.

Kongre DİB/İ Genel Sekreteri Erol Boyraz'ın yıllık çalışma raporunu okuması ile başladı. Daha sonra DKP temsilcisi Heinz Lange, FİDEP Genel Başkanı Haman Özcan, Türkiye Demokrasi Güçleriyle Dayanışma Komitesi ve FEYAG temsilcilerinin yapıpkan konuşmaları ilgi ile izlendi. İkinci gün yapılan seçimlerde başkanıyla yeniden Osman Sakalsız getirildi. Ayrıca kongre çöçmen işçilerin sorunlarıyla ilgili bir dizi karar aldı.

Nüfus sayımı ve yabancı emekçiler

25 Mayıs 1987'de tüm Federal Almanya'da (FAC) "**Genel Nüfus Sayımı**" yapılacak. Bilindiği gibi, 1983'de yapılması planlanan sayım, anayasa mahkemesinin, özellikle vatandaşların hakkında toplanacak bilgilerin kötüye kullanma amacıyla başka ellere geçmesinin önlenmesi tedbirlerini yeterli bulmaması üzerine iptal edilmisti. Bunun üzerine FAC hükümeti sayım yasasında, anayasa mahkemesi kararı doğrultusunda değişiklik yaparak, sayımın 25 Mayıs'da yapılmasına yeniden karar verdi.

Sayım yasasında yapılan değişikliklerle, vatandaşlar hakkında toplanacak bilgilerin kötüye kullanıma amacıyla, yetkililer dışında başka ellere geçmesi bizce hala yeteri kadar önlenmiş değildir. Bırakalım "Başka elleri" federal hükümetin bile sayım sonuçlarının

"İyi amaçlar" için kullanılacağını kimse garanti edemez. Gerek FAC'deki Yeşiller partisinin ve gerekse toplumun belirli kesimlerinin **"sayımı boykota"** kadar uzanan tepki ve protestoları bunun içindir.

Nüfus sayımına karşı tavırların, vatandaşların hakkındaki toplanan kişisel bilgilerin geçmişte kötüye, yine onların aleyhine kullanıldığı olayları bu tür tavır almalarına örnek olarak göstermektedirler. FAC hükümeti, vatandaşların nüfus kayıtları mahalle muhtarlarında olmasına rağmen sayımda, hem de bu denli detaylı kişisel verilerin yeraldığı sayım fişleri yapılacak bir sayımda ısrar ediyorsa, (ki ediyor) vatandaşları da haklı olarak **bir süphe** doğması normal karsılanabilir.

Nerde kaldı ki, nüfus sayımının yanında çalıştığınız işyeri adresi, işyerine nasıl gidip geldiğiniz dahi sorulmaktadır.

FAC toplumdanda belirli bir kesimin yüzüne sayımına karşı çıkmasının nedeni sadece toplanacak bilgilerin kötüye kullanılabilmesi olanlağının tamamen önlenemeyeceğİ gerçeğİ değİl, bu kesim ayrıca, devletin, vatandaşların özel yaşamaına ait tüm bilgileri bilgisayarlara aracılığı ile "Merkezi bir sisteme kayıtlı etmesİne" Karşıdır. Görünen odur ki, haksız da değİllerd. Devletin, kişilerin özel yaşamı ile ilgili bu denli detaylı bilgilere sahip olması, onların kişisel özgürlüklerinin kısıtlanmasında epey anlama gelecektir. Ve böylece devlet, yüz sayımı aracılığı ile FAC de yaşayan yerli ve yabancı herkesi denetleme ve gözetleme olanlağına sahip olmuştur olacaktır.

abancılara etkisi

Varolan yasalardan çıkararak söyleyecek olursak, nüfus sayımı yasasına göre, genel nüfus sayımına katılmak herkes için zorunluluktur. Buna rağmen amacımız sayıma **"katılmayacağın veya boykot"** değil, olanı kendisi hakkında bilgi vermesidir. Sayım günü herkesin kendi tavını kendisi belirler. Herkesin mek zorundadır.

Bilindiği gibi, yabancılara FAC'de oturumu, yabancılara yasasına göre belirlenir. Bu yasanın 10. maddesine göre, her yabancı resmi makamlarıyla ilgili niltma amacıyla; kişiliği, ailesi, milliyeti, mesleği ve mali durumu hakkında yanlış bilgi vermesi veya bilgi vermemi reddetmesi cezai kovuşturmayla ugrar

en kötü şartlarda yurt dışı edilemeye kadar uzar.

Şimdi akla şöyle bir soru gelebilir: Nüfus sayımında yanlış bilgi vermek veya sayıma hiç katılmamak, yabancılar yasasının 10. maddesi kapsamında girer mi? Bu soru henüz ve kesinlikle açıkça kavuşmamış ve hukukçuları hala uğraştıran bir sorudur. Kesinlikle **"evet veya hayır"** şeklinde yanıtlama olanı henüz yoktur. Bu nedenle de, yabancıları boykota katılmalarını önermek kesinlikle rizikolu bir iştir.

Nelere dikkat etmeli?

Nüfus sayımına katılmayı karar veren yabancı emekçiler böylese sayım gününde da ransızları, sayımın özünü varolan rizikoyu en asgariye indirmeye çalışmalı, sayım sayısının kısıtlı da olsa kendisinin tanıdığı hakları en küçük noktasına kadar kullanmalıdır. Özellikle de şu konulara dikkat edilmesi gerekir.

● Kapınıza gelen sayım me-
murunu içeriye, eve almak za-
runda değilsiniz. Soru kağıdını
kapıdan alıp, cevapları posta ile
göndereceğinizi söyleyin. Soru
kağıtlarını anında doldurma-
ya ve memura vermek zorun-
du değildir. Sayım memuru so-

değiniz. Sayın memur da soru kağıtlarının hemen, anında dağıtılup kendisine verilmesini ısrar ederse, buna hakkı olmadığını söyleyin. Buna yasal olarak hakkı yoktur. Cevaplanmaması olarak sizden geri alacağı hususu soru kağıdından 5 DM alan sayın memurların bunda ısrar edebilecekleri.

● Cevapları posta ile göndermekte acele etmeyin. Bö-

lece soruları rahatça, zaman darlığı olmadan, aceleyle gelmeden ve dolayısıyla hata yapmadan cevaplandırabilirsiniz.

● Sayın kağıtlarının, sayım memurlarınca size soru sorularak doldurulmasına kesinlikle izin vermeyin. Okuma yazma bilmeyenler dahi kapıdan kağıdı alıp, posta ile göndereceğini söylesin. Sorulan daha sonra güvendiğiniz birinin yardımıyla cevaplayın.

● Sayın memurlarına sadece yasalarla zorunlu olduğunuz konularda konuşun. Başka şeyler konuşmasına, soru sormasına izin vermeyin. Söyleyeceğiniz gereksiz sözlerin not edilip, gerekli yerele iletilileceğini varsayın.

- Evinizde kayıtlı olmayan kişileri bildirmeyin. Kapı zili üzerindeki isimlerin, evde resmen kayıtlı olanların isimleri olmasına dikkat edin. Fazla isimler varsa kaldırın.

● Sorular cevaplandırırken daha önce resmi makamlara verdiğiniz bilgilere ters düşecek bilgiler vermemeyin.

● Soru kağıtları her yabancı-
nın kendi dilinde, bu arada
Türkçe olarak da dağıtılacak-
tır. Buna rağmen anlamadığınız
sorular olursa, tercüman iste-
mek üzere ilgili daireye baş-
vurun. Buna hakkınız vardır.

● Soru kağıtlarının üzerinde "8 gün içerisinde postalanması gerekir" diye yazılıdır. Ancak cevapların gönderilip, gönderilmediğini en az 6 hafta sonra kontrol ve tesbit edebilirler. Bundan sonra size bir ihtar mektubu gönderilir. Tetalaşmaya gerek yoktur. İlk ihtar mektubunun cezası yoktur, sadece hatırlatıcıdır.

Erol DENİZ

1977-86 döneminde maaş ve ücretlilerin ulusal gelirden aldıkları pay çok geriledi

Gelir dağılımındaki adaletsizlik giderek artıyor

Gelir dağılımındaki adaletsizliğin giderek artmakta olduğu ve 1977-1986 dönemini kapsayan son dokuz yıllık süreçte, emekçilerin ulusal gelirden aldıkları payın, yani yarıdan daha çok gerilediği, köylü gelirlerinde de önemli düşüşlerin görüldüğü ve buna karşılık, sermaye gelirlerinin (kâr-faiz-rant) ulusal gelirden aldığı payın, yaklaşık ikiye katlandığı belirtilir. Ayrıca, Özal hükümetinin, "Birim dönemimizde işçi ve memurların gerçek ücret ve maaşlarında, köylü gelirlerinde artış oldu" biçimindeki propagandasına karşılık Dev-

•DİE'nin ulusal gelir hesaplarına göre, maaş ve ücretlilerin ulusal gelirden aldıkları pay 1977 yılında yüzde 34,1 iken; bu oran, 1986 yılında yüzde 17,7'ye geriledi.

let İstatistik Enstitüsü'nün (DİE) verileri, hükümetin bu iddiasının gerçeklenmediğini ve 1977-1986 döneminde, toplumun sermaye sınıfı dışında kalan bütün sınıf ve kamalarının ulusal gelirden aldığı payı, istisnasız her yıl gerilediğini gösteriyor.

DİE'nin ulusal gelir hesaplarına göre, maaş ve ücretlilerin (memur ve işçilerin), toplam ulusal gelirden aldıkları pay, 1977 yılında yüzde

34,1 iken; bu oran, 1986 yılında yüzde 17,7'ye geriledi. Aynı şekilde, 1977-1986 dönemini kapsayan son dokuz yıllık süreçte, tarım gelirlerinin ulusal gelir içindeki payı, yüzde 29,1'den yüzde 18,1'e düştü. Buna karşılık, ilgili dönemde, sermayenin ulusal gelirden aldığı pay, yaklaşık ikiye katlanarak, yüzde 36,8'den yüzde 64,2'ye yükseldi.

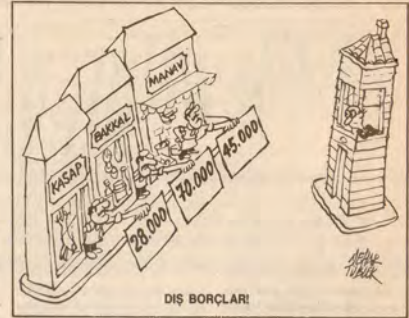
DİE'nin verilerine göre, gelir da-

•1977-1986 dönemini kapsayan son dokuz yıllık süreçte, tarım gelirlerinin ulusal gelir içindeki payı, yüzde 29,1'den yüzde 18,1'e geriledi.

ğılmanın büyük ölçüde bozulmasına; işçi, memur ve köylü gelirlerinin büyük miktarlarda gerilemesine, maaş ve ücretler ile tarımsal ürünlerin taban fiyatlarındaki artışların, sürekli olarak enflasyon oranının altında tutulması nedeniyle Özal hükümetinin, "1984 yılından itibaren gerçek ücret ve maaşlar ile köylü gelirlerinin her yıl artırdık", biçimindeki sözlerine karşılık, resmi veriler, bu iddianın

tam tersini gösteriyor.

Nitekim, maaş ve ücretlerin ulusal gelir içindeki payı, 1983 yılında yüzde 24,8 iken, bu oran, 1986 yılında yüzde 17,7'ye geriledi. Aynı şekilde ilgili dönemde, köylü gelirleri ise, yüzde 20,5'den yüzde 18,1'e kadar düştü. Buna karşılık, sermaye gelirleri, 1983 yılında yüzde 54,7 iken; bu oran, 1986 yılında yüzde 64,2'ye yükseldi.

Hükümetin enflasyonu saklama girişimine suçüstü!...

Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığı'nın tertilediği fiyat endeksleri, her ayın ilk haftası içinde açıklanıyordu. Ancak, enflasyon oranının çok yüksek olması nedeniyle, 20 Nisan tarihinde gelmesine rağmen Mart ayı endeksleri açıklanmadı ve hükümet, rakamlar üzerinde "düzeltme" yapmak istedi. Fakat, bu durum basına sızdırılınca, Özal hükümeti, 24 Nisan tarihinde yapılan bir basın toplantısı ile mart ayı enflasyon rakamlarını açıklamak zorunda kaldı.

Hazine ve Dış Ticaret Müsteşarlığının toplan eşya fiyatları endeksinde göre, mart ayında fiyatlar yüzde 3,9 oranında artış gösterdi ve böylece, içinde bulunduğumuz yılın ilk üç ayında fiyatlar yüzde 13,9 artarak, hükümetin öngördüğü yıllık hedefe yaklaştı. Bilindiği gibi Özal hükümeti, 1987 yılı için yüzde 20'lik bir enflasyon oranı öngörmüştü.

Hazinenin tüketici fiyatları endeksinde göre ise, fiyatlar mart ayında Ankara'da yüzde 3,2 ve İstanbul'da da, yüzde 3,5 artış gösterdi. Böylece, içinde bulunduğumuz yılın ilk üç ayında, penkence diye fiyatları İstanbul'da yüzde 10 ve Ankara'da da yüzde 10,2 olarak gerçekleşti. Tüketici fiyatları endeksinde göre, Mart 1986-Mart 1987 dönemini kapsayan bir yıllık süreçte, fiyatlar Ankara'da yüzde 39,3 ve İstanbul'da yüzde 42,4 oranında arttı.

ABD'den başka elini tutan mı var?

Özlem ÖZGÜR

Türkiye'yi yönetenler, Türkiye-ABD ilişkileri konusunda, yillardır işe sapa gelmez şeyleri yineleyip duruyor; özü aynı olan enayyete, belli biçim değişikliğiyle ve belli zaman aralıklarında, bkmadan usanmadan yeniden sahneye konuluyor. Aynı oyunu, bu yıl da seyrettik. ABD Senatosu'nda, Türkiye'ye yapılacak askeri ve ekonomik "yardım"ın kuşa çekilmesinden sonra, yeni bir "kayıkçı dövişü"ne daha taktik olduk.

Başbakan Turgut Özal, "Savunma ve Ekonomik İlişirliği Anlaşması'nı (SEIA) askıya aldık. F-16 projesine ve ABD ülerine ilişkin olarak, anlaşma ve uygulamaları gözden geçirebiliriz." diyerek, hem cibilliyetine uygun düşmeyen ve hem de, boyunu çok aşan sözler söyledi. Başbakan söyler de, büyük basın geri mi kalır?

Neler yazılmadı, neler denilmedi ki! ABD'den hesap sormaktan hıyaya getirmeye, ülere ekoyuktan F-16 projesini iptal etmeye, borçları ödemekten ABD'li firmalara yaptırım uygulamaya değin uzanan; Türkiye'nin ve dolayısıyla, Evren-Özal rejiminin elinde ne kadar "koz" varsa, boyak basını eyle bir bir ortaya koydukl. Ve bir güzel, ABD'ye "gözdağı vererek", Reagan yönetimini "köpöye sıkırtırdık".

Ne var ki, "Sam Amca"dan ne bir tepki aldık ve ne de onda, en küçük bir telaş gördük. Kılını bile kıpırtmadı mı? Neden kıpırtmadı ki?

Son birkaç yıl içerisinde, Türkiye-ABD ilişkilerinde, bakınız nereden nereye gelmişiz. SEIA'nın yinelenmesi konuşmalarına başlandı 1985'de, Türkiye'nin ABD'den aldığı yıllık ekonomik ve askeri "yardım"ın (verilen borçlar) miktarı, 825 milyon dolardı. Türkiye'nin, SEIA'ya uzatılması için, ABD

ULUSAL GELİRİN DAĞILIMI (Yüzde olarak)

Yıllar	Sermaye-geliri	Tarım-geliri	Maaş-ve-ücretler
1977	36,8	29,1	34,1
1980	49,5	23,8	26,7
1983	54,7	20,5	24,8
1984	58,0	20,4	21,6
1985	62,1	19,1	18,8
1986	64,2	18,6	17,7

Edelweisspiraten üyeliği ve savaş tutsaklığından aktif bir sendikalaşma ve antifaşistliği

"8 Mayıs faşizmden kurtuluş günüydü"

Ditriba YENEN

Emperyalist devletlerin dünyayı kendi aralarında yeniden paylaşmak, dünyanın tek sosyalist ülkesi Sovyetler Birliği'ni ortadan kaldırarak, amacıyla başladıkları 2. Dünya Savaşı'nı, 8 Mayıs 1945'te bitirdiler. Günler sonra bu gün, arkasından fena şekilde dövüldüklerini duyuyorduk. Bu durumda karar vermek gerekçesizdi. Hükümetin bu işlemlerine mi üye olacaktım, yoksa Edelweisspiraten'in yanına mı kalacaktım. Bu kararla işi

diğer Gestapo'nun merkezine götürüldük. Günler sonra bu gün, arkasından fena şekilde dövüldüklerini duyuyorduk. Bu durumda karar vermek gerekçesizdi. Hükümetin bu işlemlerine mi üye olacaktım, yoksa Edelweisspiraten'in yanına mı kalacaktım. Bu kararla işi

diğer Gestapo'nun merkezine götürüldük. Günler sonra bu gün, arkasından fena şekilde dövüldüklerini duyuyorduk. Bu durumda karar vermek gerekçesizdi. Hükümetin bu işlemlerine mi üye olacaktım, yoksa Edelweisspiraten'in yanına mı kalacaktım. Bu kararla işi

diğer Gestapo'nun merkezine götürüldük. Günler sonra bu gün, arkasından fena şekilde dövüldüklerini duyuyorduk. Bu durumda karar vermek gerekçesizdi. Hükümetin bu işlemlerine mi üye olacaktım, yoksa Edelweisspiraten'in yanına mı kalacaktım. Bu kararla işi

diğer Gestapo'nun merkezine götürüldük. Günler sonra bu gün, arkasından fena şekilde dövüldüklerini duyuyorduk. Bu durumda karar vermek gerekçesizdi. Hükümetin bu işlemlerine mi üye olacaktım, yoksa Edelweisspiraten'in yanına mı kalacaktım. Bu kararla işi

mbarek. Neden kırdınız kızı?

Son birkaç yıl içerisinde, Türkiye-ABD ilişkilerinde, bakınız nereden nereye gelmişiz. SEİA'nın yinelenmesi konuşmalarına başlandığı 1985'de, Türkiye'nin ABD'den aldığı yıllık ekonomik ve askeri "yardım"ın (verilen borçlar) miktarı, 825 milyon dolardır. Türkiye'nin SEİA'nın uzatılması için, ABD yönetiminin ek istekleri ise şunlardır: Askeri ve ekonomik yardım miktarı, 825 milyondan 12 milyar dolara yükseltilmelidir.

Ayrıca, Türkiye ABD'den FMS olarak anılan askeri kredi borçlarının önemli bir bölümünün silinmesi, başta tekstil ürünleri olmak üzere, geleneksel dışaışım mallarının ABD'ye girişini engelleyen uygulamaların vazgeçilmesi istiyor; ve de silah sanayii kurulması çalışmalarının hızlandırılması ve Türkiye'ye verilen, iltihaz fazlası askeri malzeme miktarının arttırılması talep ediliyor.

Reagan yönetimi, üç aşağı beş yukarı, görünürde bu istemlere "evet" diyor; ama, bu konuda, bir metin imzalamaya da yanaşmıyordu. Özal hükümeti ise, ABD yönetimi bastırınca, beş yıl önce SEİA'nı imzayı basıyor; ve Türkiye'yi, eskiye oranla çok daha ağır olan yeni yükümlükler altına sokuyordu.

Sonra, neler mi oldu? ABD Senatosu, Türkiye'ye yapılacak askeri ve ekonomik "yardım" miktarını, 569 milyon dolardan, 825'e çıkartıyor. Oteki vaa'dler ise, tümüyle lafta kaldı; ve Türkiye'nin istekleri, bir başka bahara ertelendi.

Türkiye'de gerek SEİA'nın imzalanmaması ve gerekse, ABD'nin bu tavma, değişik apardan, rejim karşıtı bütün güçler karşı çıkıyor. Kuşkusuz, bu olumlu bir gelişmedir. Ancak, bu karşı çıkışların önemli bir bölümünde, yakalanana ana hakkı gerçeği değildir. Deniliyor ki, Özal hükümeti, ABD Senatosu'nun kararını beklemeden SEİA'nı imzalamamalıydı. Bu anlaşmaya erken imza koymakla, pazarlık gücümüzü kaybettik.

Hangi, pazarlık gücü? Özal hükümetinin, Evren-Özal rejiminin, ki nede, ABD yönetimiyle hiçbir pazarlık gücü olamaz. Birincisi, Özal hükümetinin ve Evren-Özal rejiminin yükümlendiği tarihsel misyon, böyle bir davranışa uyusamaz. İkincisi, emperyalizmin direktifi ile uygulanan ekonomi politikaları. Türkiye ekonomisi öyle bir noktaya getirmiş; öylesine bağımlı kılınmıştır ki, bugünkü koşullar, politika ve mevcut rejim veni, için, Türkiye'nin herhangi bir pazarlık gücünden söz edilemez.

Böle örnek verelim. Evren-Özal rejimi, ekonomiyi öylesine bir borç batağına soktu ki, Türkiye'nin döviz açıklarını kapatabilmesi için, önümüzdeki dönemde, her yıl beş milyar doların üstünde yeni dış borçlar bulması gerekiyor. Türkiye'nin dış borçlar bulabilmesinin yolu ise, ABD yönetiminin iki duğadının arasından geçiyor.

İkincisi, ulusal ekonomi, girdi yoluyla öylesine uluslararası tekelilere bağlanmıştır ki; ve bu bağımlı kılımla, ABD'nin ve yönetiminin, dolaylı ve dolaysız etkisi öylesine güçlüdür ki, Türkiye'ye uygulanacak bir ambargo, ekonomiyi felce uğrattırmakla kalmaz, tümten stop ettirir.

Peki, Türkiye'nin ABD'ye sürekli mahkum mudur? Elbette ki, hayır. Ama, Özal ve ekibinin eli, kayıtsız şartsız mahkumdur.

Kaldı ki, konunun tartışılacak yanı, pazarlık noktası değil; Türkiye'nin, bu tür kölelik anlaşmalarına razı olup olmaması sorunudur. Aksi durumda, memleketi kaçta sattığımız, ya da kaçta satmamız gerektiğini tartışmız oluruz, baka bir şeyi deşiz.

Ne demiz, Özal? SEİA'nı, askya aldık demişiz. Üstere izin vermeyiz, ekoyanz alınmaya gelen lafları etmiş. Hadi, yap da görelim, hem de akışlayalım. Elini, ABD'den başka tutan mı var? Laf, işte...

Emperyalist devletlerin dünyayı kendi aralarında yeniden paylaşmak, dünyanın tek sosyalist ülkesi Sovyetler Birliği'ni ortadan kaldırarak, amacıyla başladıkları 2. Dünya Savaşı, faşist Hitler Almanyası'nın 8 Mayıs 1945'de teslim olmasyla bitti.

İnsanlık tarihinin bu en barbar savaşta genide 50 milyon ölü, 35 milyon yaralı, açlık ve yıkım bıraktı.

İkinci Dünya Savaşının hiçbir zaman unutulmaması ve bir daha yaşanmaması için zafere 42. yıldönümü kulu olsun. 8 Mayıs 1945 demokrasinin faşizme, barışın savaşa karşı zafere.

Bu yıl gazetemizin bu sütunlarında bir anlaşıpın anlarına ayırdık.

Karl Heinz Winstermann 1927 yılında bir inşaat işçisinin çocuğu olarak Duisburg'da doğdu. Baba Winstermann 1920 yılından beri Almanyana Komünist Partisi büyesi oldu, aktif bir sendikacıydı. Küçük yaşlardan beri antifaşist bir eğitimle büyüdü. Karl Winstermann Hitler döneminde geçen çocukluk günlerine ilişkin anlatımları şöyle anlatıyor: "Evde olan birçok şeyden haberdar oluyordum. Özellikle 1933-34-35 yıllarında bizim evde babamın çok sayıda arkadaşları gizlendi. Babamla birlikte sık sık Komünist Parti'nin illegal toplantılarında katıldım. Duisburg'daki bakır madeninde yaptığım çiraklık eğitimi sırasında Naziler ben Hitler Gençliği öyle olmanı istedikler. Fakat ben buna yanaşmıyordum. Duisburg'un Hochfeld semtindeki parkta biraraya gelen gençlerle tanışmıştım. Onlarla birlikte sürdürdüğüm yaşam daha çok hoşuma gidiyordu."

Küçük Karl'ın Hochfeld parkında tanıştığı gençler grubunda "Edelweisspiraten" idi. Alf dağlarında yetişen aslanpençesine benzeyen bir çiçeğin adını alan bu gençler grubu doğayla sevin, ellerinde gitarları halk türkülerini söylerken, Hitler gençliğine tepki duyan gençlerden oluşuyordu. Daha sonraki bu grup Hitler Almanyası döneminde antifaşist ayaklanmada büyük görevler üstlenmişti.

Karl Winstermann Edelweisspiraten'e katıldığı günleri şöyle anlatıyor: "Hitler gençliği ve polisi Edelweisspiraten'in buluşmalarına basıyor ve çok kişiyi arabalara bindiriyor."

dükkünü duyuyorduk. Bu da bana kara vemen gerekirdi. Hitler gençliğine mi üye olacaktım, yoksa Edelweisspiraten'in yanında mı kalacaktım. Bu kararla ilk sınavımı verdim. Yıllar boyunca genç arkadaşlarımla Ruhr bölgesindeki sayısız illegal toplantıya katıldım. Edelweiss grubunun bir gizli buluşmalarını tabii ki en baya genç insanların özgür haksız hareket edebilmeleri ve Hitler gençliğinde olduğu gibi ağır bir disiplin yaşamamaları belirliyordu.

Doğru söylemek gerekirse bir lkte olduğumuz ve toplantılara katılan 100-200 gencin hepsi Hitler faşizmine karşı bir şeyler yapmak düşüncesinde değildi. Büyük çoğunluğu bu serbest ve yasa dışı yaşama hayrandı. Fakat zamanla savaşı ve faşizmin Almanyaya ve gençlik için büyük bir felaket anlamına geldiğini kavradılar.

Toplantılarımızda hep kimi arkadaşlarımız bulundumuzda şahit oluyorduk. Bu duruma onların Hitler polisinin eline geçişini biliyorduk. Antifasist bilince sahip olanlar ise ya ellerinden böyle bir eğitim almayı ya da yakından faşizmin baskılarına hedef alınmayı. Bu arkadaşlar da genellikle Edelweiss grubunun yönetimine gelyorlardı."

Edelweiss grubunun taraftarları artık kaç eylemleri de coğalıyor, Hitler polisi bu grubu yok etmek için baskınlar, saldırılar arttırıyordu. Polislin saldırıları ile ilgili anımda Winstermann şöyle diyor: "Yıllar boyunca, Ödenberg adında bir patates toplanıcısı vardı. Edelweiss grubunun toplantılarında katılan gençleri kanyonuna doldurarak polis merkezine götürürdü. Buna rağmen örgütümüz bir türlü yok edilemiyordu. Çünkü bir yerde bulduğumuzda hemen dağılıp başka bir yerde yeniden buluşabilme yeteneğini kazanmıştık."

Sadece fiziksel baskı ile Edelweiss grubunu dağıtmayacağına inleyen Gestapo bu gruba üye olan gençleri askere almaya başladı. O yıllarda Karl Winstermann da askere alınan gençler arasındaydı ve donanmada görev yapması gerekiyordu. 1944 yılı sonlarında Karl Winstermann Sovyetler Birliği'ne Minsk şehrinde yakalanı ve savaş tutsağı oldu. Savaş tutsaklığı döneminde Winstermann şöyle dile getiriyor: "Minsk'deki tutsaklığım sırasında kampa 'Özgür Al-

Yıl 1940 Küçük Karl annesi ve kardeşi ile, kaçak komünistlerin saklandığı evlerinin camında. O günleri ilişkin şöyle bir anısı var: "Dayım Hamburg'da lanetli Neuen-gammein toplama kampındaydı. Dayımın tek hayat beklentisi olarak gönderdiği kartları, annem benden saklıyordu. Çünkü komünistlerin dayımın toplama kampında okluğunu duymamaları gerekiyordu."

man Usul Komitesi" adı altında oluşan bir hareket katıldım. Bu olayın beni ilgilendirmesinin nedeni suydı. Ben aslında başka bir koğuşta idim. Fakat komitede in sanlandı tüm zor koşullara rağmen demokratik yaşama katılımlarını izledim. Onlar eğitim görüyor, antifasist türküler söylüyorlardı. Daha sonra ben de onların arasına katıldım."

Winstermann 1946 yılının ilk aylarında 19 yaşında serbest bırakılarak yeniden baba evine döner. Yıllar sonra baba ogulun buluşma sevincini perçinleyen diğer bir olgu da baba Winstermann'ın KPD'de örgütlü savaşa devam etmesidir. Karl Winstermann KPD'ye başvuran Özgür Alman Gençliği (FDJ) de çalışmaya başlar.

FDJ'daki çalışma sırasında bir taraftan mütefliklerini ya da yeni kurulan hükümetin kimi engellemeleriyle karşı karşıya gelyorlar, bir taraftan da savaş sırasında köpürülen havaya uçuşmaları için kazılmış dinamit çukurlarının toprakla örtülmesinde çalışıyorlardı. O dönem Helgoland'ın yokedilmesine karşı protestoları etmelerine yer alan Winstermann 8 Mayıs 1945 gününe, o büyük zafer gününe ait anıları için şöyle diyor:

"Ben 8 Mayıs, savaştan sonra erimesini, Sovyetler'deki esirliğim sırasında yaşadım. Bugün çok canlı olarak hatırlıyorum. Sovyet askeri bize Almanyana teslim olduğunda, savaştan sonra eridiğini, bizlerin ise yakında ülkemize geri döneceğimizi söylediklerinde bu bizim

in büyük bir bayram günü oldu. Tabii ki sevincimin sınırsız değildi. Ülkemizin yüzlerce kilometre uzaktaki bir kampa tutuklu bulunuyorduk. Fakat bir biliyorduk ki, savaş sona ermişti ve sağlıklı olarak evimize dönebilecektik. Tabiiye edildikçe dönebilecektik, arkadaşlarımızı tekrar göreceğimizi düşünüyordum. 8 Mayıs benim yaşamımda bir dönüm noktasıydı. Bu savasta yaşadıklarımı, Almanyana'daki insanların yaşadıklarını faşizmin boyundurduğundaki ülkelerde olup bitenleri bir daha yaşamamak için kolları sıvamıştım düşünüyordum. Bu düşüncelerle dolu olarak 1946 yılında ülkemize geri döndüm.

8 Mayıs 1945, faşizmden kurtuluş günüydü. Ben şahsen faşizmin yenilgisi sonucu evime dönebilmişim. 8 Mayıs birçok insanın nefes alabilmesini sağladı. Bombardman olduğunda sürekli sığınaklara koşmak zorunda kalan insanlar, kuru ekmeğe emeye razı olduklarını ama böyle bir şeyi bir daha görmek istemediklerini söylüyorlardı. Birçok insan da geçmişte olanları hiçbir zaman benimsemiş olduklarını dile getiriyorlardı. Bu nedenle 8 Mayıs Alman halkı için özel bir gündür. Bir Almanlar Avrupa'da büyük acılara, haksızlıklara yol açtı. 8 Mayıs geçmişle muhasebe götüldü."

Bir zamanların genç Edelweisspirat'ı bugün 60 yaşında. Onun dost yüzünü Ostern yürüyüşlerinde, antifasist mitinglerde, 1 Mayıs alanlarında her zaman görebiliriz.

Yılmaz barış savaşçısı ve antifaşist Karl Winstermann bir eylemde imza toplarken.

Savunma ve Ekonomik İşbirliği Anlaşması'nın feshedilmesi istemi güncelliğini koruyor

Direnme değil, oyalama...

Filiz KARDAM

SEİA'nın 1990 sonuna dek yürürlükte kalmasını sağlayacak "ek mektup"un imzalanmasına iki gün kala Özal, ABD'de gazetecilerle yaptığı sohbette "İmzamız ertelenmesi mümkün değildir" diyor. Aynı gündüz, Cumhurbaşkanını Evren'in konuya ilişkin görüşü ise, özetle: "Bu hükümetin sorumluluğundadır, ben müdahale edemem" şeklinde olmuştur.

Oysa, ABD Temsilciler Meclisi Ödenekler Altı Komisyonu, Türkiye'ye yapılacak söz konusu olan 125 milyon dolarlık ek askeri hizmet önelemlerini reddetmiştir. Ermeni tasarı gündemindedir. İlan skandalından önelemleri yitiren karışık çikan Reagan yönetiminin kendi yaşam kaygısına düşüğü ortadadır. Ve bunlara ek olarak, Özal hükümetine verdiği sözlü güvenceler SEİA konusunda uzlaşmaya varılmasını sağlayan ABD savunma Bakanı yardımcılardan Perle de görevinden ayrılmak üzereydi.

Yani "ek mektup"un 16 Martta Washington'da bu koşullarla imzalanması, ABD hükümeti açısından kendi yaptıkları hesaplar çerçevesinde bile, "bile bile iadestir." Ve daha imzalanmı mürekkebi kurumdan, ABD Kongresi komisyonlarından Türkiye'ye venilecek askeri yardımları yitirince verici birer geçmişe başlamanı da sürpriz sayılmamalıdır... Özal yönetiminin baş dostu Perle daha birkaç ay önce, "Biz daha göstereceğiz ama Kongreden çıkacak sonucu garanti edemeyiz" diye açıkça söylememiş miydi?

Anlaşmayı imzalarlar hiçbir ikircim göstermeyen Özal yönetimi ise, daha bir ay geçmeden ABD'nin taahhütlerini yerine getirmeye-

ABD'li politikacıların çoğu ise, "SEİA yürürlüktedir, üstlerden istedikimiz gibi yararlanabiliriz" diyerek pratik bir yaklaşımla geniş iletilenmemeyi tercih etti. İşin püf noktası da buydu. Geçtiğimiz yılın 18 Eylülünde Özal yönetiminin anlaşmayı feshetme hakkını kullanmaması ve bu yönde ıhbar da bulunmaması nedeniyle SEİA, 18 Eylül 1987'ye dek uzamıştı; bu süre içinde ABD üstlerinden istediği gibi yararlanılabiliyordu. O tahite yine feshi ıhbarında bulunulmazsa anlaşma otomatik olarak bir yıl daha uzayacak. Bu apdan ambargolu imzamızın pratik bir değeri yoktu.

Özal yönetimi ilk önce anlaşmayı imzalayıp sonra ciddi bir görüşme öncesinde bulunmaksızın, belirsiz bir erteleme kararı almakla, ilk içinde SEİA'ya karşı tepkileri yumuşatmayı, bu konuda muhalefetin daha da genişlemesini engellemeyi ve bu arada da ABD ile ilişkileri ciddi bir krize sokmadan askeri ve ekonomik yardımları bir miktar daha artırılabilirliği hesaplamayı, yani bir taraftan kamuoyu aytalarken, bir taraftan da Reagan yönetimine, hükümetin içinde bulunduğu sıkışık ekonomiye ve politik durum analımlaya çalışılmaktadır...

Bu 12 üsse dikkat

7. madde işletilebilir

SEİA anlaşmasının yürürlükte kalma koşullarına ilişkin 7. maddenin dördüncü fıkrasında şöyle denmektedir: "Taraflardan biri, diğer tarafın anlaşma veya tamamlayıcı anlaşmaların hükümlerine uymadığı veya uymadığı sonucuna vardığı takdirde, yazılı olarak görüşme önerisinde bulunabilir ve bu istisnalar derhal başlar. 30 gün içinde bir sonuca varılmaz ise, taraflardan herhangi biri 30 günlük bir yazılı bildirim ile bu anlaşmayı veya bu anlaşmanın geçerliliğine hale getirmek için tamamlanmış anlaşmalardan herhangi birini sona erdirebilir."

Simdiye dek 7. maddenin sağladığı olanakların hiçbirini kullanmaya yanaşmayan Özal yönetimi şimdi, ABD Kongresinden yardım-

lara ilişkin karar beklediği gibi kalmadığı takdirde bu maddeye başvurulabilecek midir? Görüşmelerde bir sonuç alınmazsa, SEİA'nın tamamlayıcı anlaşmalarının en can alıcısı olan üstler anlaşmasının gözden geçirilmesini gündeme getirebilecek midir? 1985 Eylülünden bu yana ABD'ye, SEİA'yı feshetmeyeceği yönünde yeşil ışık yakan, sonra ise yürüttüğü sözümona pazarlıklarda ABD dayatmaları karşısında hep geri adım atan Özal yönetiminin, üstelik "ek mektubu" da imzalandıktan sonra ve tam da 1988 seçimleri öncesinde böylesine kararlı bir adım atup, ABD ile ilişkilerini bozmayı göze alması beklenilebilir mi?

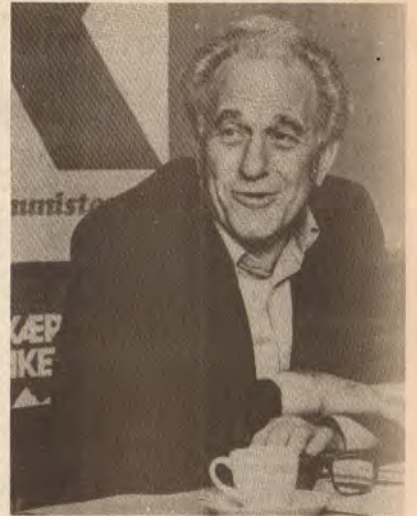
Hemen ekleyelim. Özal yönetimi bugün ABD karşısında pazarlık gücü açısından 18 ay öncesine kıyasla daha zayıf, daha bağımlıdır, çünkü ABD'nin koşullarına ve istemlerine boyun eğmiş, başlangıçtan bu yana kurucu sıkı tehdit savumaktan başka bir şey yapmadığı görülmüştür. Bu arada, sessiz sedasız imzalanmış 16 noktalı anlaşma ile ABD'nin bir savaş anında topraklarımızı ve çeşitli tesisleri kullanması kolaylaştırılmış, Amerikanaskeri birliklerine aynaklık taşıyacak olan "Savaş Zamanı Eş Sahibi İkile Destek Anlaşması"nın hazırlanmış hemen hemen tamamlanmıştır. Diyarbakır'daki Pınncık üssünün büyütilmesi çalışmaları sürmektedir.

Öte yanda, Reagan yönetiminin, verdiği sözlü güvenceleri yerine getireceğine ilişkin hiçbir belirti göstermemek, yani bazı istemleri simdi denkleme kapadığı... Ek mektubun imzalanmamasının hemen ardından Perle'nin Özal hükümetine yaptığı tavsiyeler ve öne sürdüğü talepler,

pek yeni olmamakla birlikte zamanlamasından ilginçtir. Söyle demiyor Perle: "Türkiye, SEİA'yı imzalamakla en iyisini yaptı. Bu durum yönetimin, Kongre karşısındaki tutumunu güçlendiriyor. Ayrıca Türkiye'nin de Kongre'ye etkileyecek jestler yapması yararlı olacaktır. Örneğin, Amerika'nın Sesi Radyosu'na Türkiye'nin izin vermesini istemiştik, bu gerçekleşmedi. Oysa bu tür jestler Kongre'ye etkiler" (22 Mart '87, Milliyet). Sözü edilen bir diğer istem, İspanya'nın 1988 Mayısına kadar geri çekilmesini istediği 76 adet F-16 uçağının bir bölümünün Türkiye'deki üstlere nakledilmesidir. Özal hükümetinin NATO çıkarlarını ulusal çıkarlarının önüne koyan dış politikası ve ABD dayatmaları karşısındaki ciddiyetten uzak, yardım karşılığında ödün vermeye hazır tavırları, Pentagon'un yeni istemler dayatacağı pazarlık kapılarının açılmasını da kuşkusuz kolaylaştırmaktadır.

Elî mahkum, Özal hükümeti ya on bühün yine birkaçını vaa derler veya ödemeyeceği borçlara ilişkin sağlanacak kimi kolaylıklar karşılığında SEİA'yı hem de sessiz sedasız "askadan" indirebilir... Ancak, SEİA'nın iptali ve kamuoyunun gizli tutulan tüm kölelik anlaşmalarının askya alınması hedefi ülkemizde başlatılan, bağımsızlık yanı sıra yurttaşlar için gücüne gücünde beklenmektedir. Bu yönde ABD dayatmalarının önüne geçmek, üstlerin kontrol altına alınmasını sağlayabilmek ve Özal hükümetinin ABD'yle ilişkilerinin gelecekte manevraları kamuoyunda sergileyebilmek için bugün en geniş muhalefet gücünün çok daha aktif bir politika izlemesine gereksinim olduğu da ortadadır.

ABD yardımları
(milyon dolar)

Danimarka Komünist Partisi Başkanı Jorgen Jensen'i kaybettik

13 Nisan 1987 günü uzun zamandan beri direndiği hastalığa yenik düşen Danimarka Komünist Partisi Başkanı Jorgen Jensen aramızdan ayrıldı.

1945 yılından bu yana DPK üyesi olan Jensen, 25 yıllık Merkez Komitesi üyesi, 10 yıldan beri de DPK başkanı idi. Alman işgali altında direnişçi olarak çalışan Jensen Gentofte'de çalıştığı oto atölyesinde illegal olarak silah üretimine katıldı. 1958-70 ve 1972-79 yıllarında çeşitli bölgelerden partisinin parlamento adayı oldu. 1975'de DPK milletvekili olarak parlamentoya girdi.

Tüm işçilik yaşamı boyunca arkadaşlarının sıcak sevgisini kazandı ve işyeri temsilciliği yaptı. Metal sendikasının Lyngby şubesi başkanı oldu, 1962'den itibaren metal sendikası yönetim kuruluunda çalışmaya başladı. 1966'da oto yapımcılarının ülke çapındaki birliğinde işsizlik sahibi oldu ve ülke sendikal hareketinde lider konumuna geldi.

1950'den bu yana yılmaz bir barış savunıcısı olan Jensen Stockholm çarşısı, barışın dostları ve Danimarka Barış Konferansı çalışmalarını içinde aktif görevler üstlendi. 1950-62 yıllarında barış hareketinin sekreterliğini yaptı.

Gerek işçi hareketinde gerekse barış hareketinde her zaman birlikte mücadeleyle savunan Jensen "birtık adamı" olarak anlandırdı.

İşte

Anlaşma imzalanarak hiçbir faktörün göstermeyen Özal yönetimi ise, daha bir ay geçmeden ABD'nin taahhütlerini yerine getirmemesi konusunda yaygara kopartarak attığı imzaya "ambargo" koyuyor. 'Dişçiler Bakanı Halefoğlu'nun açıklamasına göre "ek mektup", Kongre'deki gelişmelerin sonucu ortaya çıkıncaya dek durdurulacak, Bakanlar Kurulu'nda onaylanmayacaktır. ABD, Türkiye'ye karıştı yükümlülüklerini yerine getirmemiş, Türkiye'nin de 1990'a dek taahhüt altına girmesi beklenemezdi.

"Ambargolu imzamız" uygulamada ne anlama geldiği konusu ise Türkiye'de ve ABD'de görüş farklılığına yol açtı. Türkiye'deki mevcut yasalara göre "ek mektup", Bakanlar Kurulu'nda onaylanmadıkça yürürlüğe girmeyecek, böylece de Türkiye'nin, anlaşmanın beş yıl uzadığını kabul etme yönünde hukuki yükümlülüğü olmayacaktır. ABD yetkilileri açısından ise "ek mektup" imzalanmış olduğuna göre anlaşma beş yıl yürürlükteydi ve ortak bir sorun yoktu. Bu nedenle de, Özal hükümetinin son karar ABD yönetiminin bir miktar hoşnutsuzluğa yol açmakla birlikte fazla da ciddiye alınmadı. Tipki SEİA müzakerelerinin ilk başında olduğu gibi kimileri bu kararın görmezden gelirken, ABD Dişçiler Bakanı Yardımcısı Derwinski ise Özal hükümetinin kararının kendilerini pek etkilemeyeceğini şu sorusuna kabaca diye verdi: "Türkiye yardımların kıtlamasına alıştı, şimdi ne diye telaş ediyor?"

Bu 12 üsse dikkat

SEİA'nın üç numaralı tamamlayıcı anlaşmasına bağlı olarak ABD, ülkemiz topraklarındaki 12 üsden ayrılmaklı olarak yararlanıyor. 1979 yılı sonlarında Cumhuriyet Senatosu'nda oluşturulan bir araştırma komisyonunun üstlere ilişkin gözlemlerine dayanarak dönemini tabii senaforlerinden Suphi Karaman su değerdirmeyi yapmıştır. "Bu yerler ne Türkiye tesisidir, ne de ortak savunma tesisi. Bu yerler, çalma biçimleri, personel durumları, görevlerinin nitelikleri ve kuruluş amaçları ya açık seçik Amerikan tesisleridir." 1980 sonrasında ise ABD üstleri genişletilmiş, donanımın geliştirilmiş, 1984 yılından bu yana başta Piriñçik ve İncirlik olmak üzere ABD üstlerinin genişletilmesi için 63 milyon 450 bin dolar (yaklaşık 45 milyar TL) harcamıştır. Türkiye'ye yapılan askeri yardımın dışında kalan bu para, ABD Savunma Bakanlığı altı yapı programı çerçevesinde sağlanmaktadır. 1987 yılında da ABD'nin 24 milyon 160 bin dolar, yaklaşık 19 milyar TL'nin bu amaca ayrıldığı bildirilmektedir.

Türkiye'nin ABD'ye üstlere ilişkin ne gibi kolaylıklar sağladığına ilişkin anlaşmanın çoğu ve SEİA'nın önemli bir bölümü ve ek protokollerin kamuoyundan gizlidir. SEİA'nın 1 Şubat 1981'de resmi gazetede yayınlanan üç numaralı tamamlayıcı anlaşmasının üstlere ilişkin 1. madde ise aynen şöyledir:

1. Türkiye Cumhuriyeti ve Amerika Birleşik Devletleri hükümetleri arasındaki Savunma ve İşbirliği Anlaşması'nın 5. maddesine uyum olarak, Türkiye Cumhuriyeti hükümeti, aşağıda belirtilen Türk silah kuvvetlerinde müşterek savunma tedbirlerine katılması için Birleşik Devletler hükümetine izin verir.
 - Sinop (elektromanyetik izleme)
 - Piriñçik (radar uyarı uzay izleme)
 - İncirlik (hava hareket ve destek)
 - Yamanlar (İzmir), Şahintepe (Gemlik), Elmadağ (Ankara), Karatay (Adana), Mahmurdag (Samsun), Alemdag (İstanbul) ve Kürecik (Malatya) (Muhabere yerleri tesisleri)
 - Belbaşı (Sismik bilgi toplama)
 - Kargaburun (Radyo seyir/seferi)
2. Türkiye Cumhuriyeti hükümeti ayrıca, Amerika Birleşik Devletleri'nin tesisler dışındaki idari ve destek teşkilat faaliyetleri bu anlaşmanın ilgili hükümlerine tabi olacaktır.
3. İcaba halinde, bu tamamlayıcı anlaşmada belirtilen gerekler, bunlara ilişkin uygulamalar anlaşmalarında ayrıntıları ile düzenlenecektir. (13 uygulama anlaşması).

ABD YÖNETİMİ — Anlaşma hükümlerine de uymak istiyorum, ama ne yapayım ki elim söz geçiremiyor.

ABD yardımları (milyon dolar)

Yıl	Ekon.-kredi	Ekon.-hibe	Ask.-kredi	Ask.-hibe	Toplam
1980	123.0	075.1	202.9	005.4	406.4
1981	066.0	135.0	250.0	002.8	453.8
1982	100.0	200.0	343.0	060.0	703.0
1983	085.0	200.0	290.0	112.7	687.7
1984	063.5	075.0	585.0	133.3	856.8
1985	085.0	090.0	485.0	218.1	878.1
1986	019.6	100.0	409.4	209.0	738.0

12 Aralık 1986/Milliyet

Soyut sözlere dayanan anlaşma

Türkiye'ye tüm yardım talebinin gerçekleştirilmesi yolunda, herhangi bir diğer yardım talebine sağladığından daha az olmak üzere güç ve kanalları göstermeyi taahhüt eder."

FMS borçları

"ABD güvenlik yardımının tavizli ve bilhassa hibe bölümlerinin mümkün olan en yüksek düzeye çıkarılması çaba göstermek ve kanalları. Türk Silahlı Kuvvetlerinin teçhizatının modernizasyonu için bütün diğer uygun yollarla da mümkün olan azami desteği sağlayacaktır. FMS borçlarının halihazır şartlar altında Türkiye ekonomisi üzerindeki yükünü azaltmak ihtiyacı maddi olarak, borçları hafifletme yolları arayacak ve Türkiye'ye ekonomik yardım sağlamak için çalışmaya devam edecektir."

Savunma sanayi işbirliği:

"ABD SEİA'nın savunma sanayi işbirliği hakkındaki iki numaralı tamamlayıcı anlaşmasının uygulanması için her iki hükümetin de çaba göstereceği anlaşılıyor. Bu amaçla Birleşik Devletler, Türkiye'deki teçhizatın araştırma, geliştirme, üretim, bakım ve onarımı ile savunma teknolojilerine ilişkin teknik bilgi değişimini geliştirmek amacıyla müştereken mutabık kalınacak babalarda Türk hükümeti ile birlikte çalışmaya hazırdır."

İşte VII. madde

Özal yönetiminin elindeki en önemli olanaklardan biri olduğu halde, ABD ile ilişkilerini bozmamak için bir türlü bayramdaymış SEİA'nın VII. maddesi aynen şöyledir:

1. Bu anlaşma ve ona bağlı tamamlayıcı anlaşmalar 5 yıl süreyle geçerli olacaktır. Taraflardan biri bu ilk 5 yıllık sürenin bitiminden 3 ay önce bu anlaşmanın feshini ihbar etmedikçe, tarafların mutabakat ile yahut müteakip her yılın bitiminden 3 ay önce taraflardan birinin feshi ihbarı da bulunması suretiyle işbu anlaşma her yıl süreyle yürürlükte kalmaya devam edecektir.

2. Bu anlaşma ve buna bağlı tamamlayıcı anlaşmaların uygulanması veya yorumlanması ile ilgili olarak anlaşmazlık ortaya çıktığında taraflar mesleki görüşlerini derhal iletişilere başlatarak, 30 gün içinde sonuçlanmazsa, taraflardan herhangi biri, 30 günlük yazılı bir bildirimle, anlaşmayı veya uymazlık konusunda tamamlayıcı anlaşmayı sona erdirebilecektir.

3. Tarafların herhangi biri, gerekli görüldüğünde yazılı olarak, anlaşmanın veya buna bağlı tamamlayıcı anlaşmaların herhangi birinin tadilini veya gözden geçirilmesini önerebilecektir. Bu durumda derhal iletişilere başlanacaktır. Üç ay içinde sonuçlanmazsa, taraflardan herhangi biri, 30 günlük yazılı bir bildirimle, anlaşmayı veya uymazlık konusunda tamamlayıcı anlaşmayı sona erdirebilecektir.

4. Taraflardan biri, diğer tarafın anlaşma veya tamamlayıcı anlaşmaların hükümlerine uymadığını veya uymadığı sonucuna vardığı takdirde, yazılı olarak, istisnalarla beraber derhal başlar. 30 gün içinde bir sonuç varılmazsa ise, taraflardan herhangi biri 30 günlük bir yazılı bildirim ile bu anlaşmayı veya bu anlaşmanın geçerliliğine halel getirmeksizin tamamlayıcı anlaşmaların herhangi birini sona erdirebilir.

İspanya iç savaşı ve "Guernica"nın 50. yılı anısına...

Pablo Picasso ve Guernica...

Serol

TEBER

İçinde yaşadığımız çağ hiç kuşkusuz insanlık tarihinin en hareketli zaman dilimini oluşturmaktadır. Neler görüp, neler geçirilmemiştir son yüzyıl içinde... Kapitalist sosyo-ekonomik formasyondan, sosyalist sosyo-ekonomik formasyona geçişin hemen tüm dalgalanmaları, sancıları, acısı ve onuru yaşanmıştır. Bu arada, iki büyük dünya savaşı, Ekim Devrimi, yüzlerce toplumsal bağımsızlık hareketleri ve bunlara eşlik eden bir o kadar da, bölgesel-sıcak silah çatışma gözlemleri. Nükleer enerji bulunmuş; bilimsel teknik devrim günlük yaşama girmeye başlamış; subjektif faktör-insan, yeni bir boyutta ön plana çıkmış; arındırılmış, insanlığın gelişmesi doğrultusundaki son pürüzlü ve bu arada nükleer tehlikeyi de ortadan kaldırmaya potansiyeli içinde taşıyan, evrensel ölçüde devrimseletici nitelikli "Prestroyka"-yeniden yapılanma, dünya topluluğu, plan-ner bülence ülansa çabalan başlamıştır...

Böylesi görkemli ve devingen bir yüzyılda tüm bu olup-bitenleri olanca yalnızlığı ve açıklığı içinde özümlemek, kanımızca, şair sıradan insanlar için hiç de kolay değildir. Bu yolda pek çok yönetime başvurulabilir; ve kuşkusuz bunların büyük bir bölümünün de önemli yararları olmalıdır... Ancak, tüm bunların yanında, çağın damgasını vurmaya, yüzyılın soluk alışlarını kendi yüreciğine-nabızlarına duyuma ve bunları yapıtlarında yeniden üretilip dış dünyaya yansıtmaya kimi soyula bilim adamlarının, düşünürlerin, sanatkarların yaşam öyküleri ve çalışmalarları aracılığıyla da bu yaşadığımız tarihsel dönem öğrenmek olasıdır. Ve böylece daha bir gözle ve göz dolu bir dünya sergilerini gözlemliyoruz, beyinlerimiz...

tinde doğmuş. Annesi, canlı, hareketsiz, çok konuşkan, çalışan örnek bir İspanyol kadını; babası, klasik İspanyol resim geleneğine bağlı, içine kapalı, fakat bilgeliği ve içtenliği ile çevresinde örnek bir saygı ve sevgi ortamı oluşturmuş aydın bir sanatkar-resim öğretmeni...

Küçük Pablo, yaşamı boyunca düzenli bir eğitim görmemiş; öğrenmemiş. Onun, hem genel konularda ve hem de resim sanatının temel bilgilerini edinmesinde hemen tek öğretmeni babası olmuştur. Belki de bu nedenle, babasının ölümü, Picasso'nun da tüm yaşamı boyunca süren sıcak-kanlı bir ılsığı olmuştur...

Picasso'nun çocukluk yaşamı, yoksulluğun sınırında, fakat mutlu geçmiştir. Babasının da etkisiyle çok küçük yaşlardan itibaren sürekli resim yapmaya başlamıştır... Ancak onun, bu dönemlerde yaptığı çalışmalarında ciddi bir gelecek umudu veren "yetençin" varlığını gözlemlemek mümkün olmuştur...

Aile, ancak, 1885 tarihinde Barselona'ya taşındıktan sonra, Picasso'nun yaşamı...

so'nun çalışmalarında nicel ve nitel değişimler görülmüş; ve hemen, birden denilebilecek kısa bir zaman dilimi içinde anıtsal yapıtlar vermeye başlamıştır... Ayrıca, Pablo Picasso, gene bu dönem içinde, kısa süreler, Madrid ve Barselona güzel sanatlar akademilerinin resim bölümlerine gitmiş, ancak böylece bir eğitimi sürdürmemiştir...

Picasso, Barselona'da, ülkesinin en demokrat, devrimci sanatkar ve politikacılarıyla tanışmış. Onlar aracılığıyla çağın önemli sorunlarını öğrenmeye ve kendini bu yolda evrimleştirmeğe başlamıştır.

Barselona'da yaşadığı dönem içinde yaptığı "Bilim ve Seveçenlik", "İlk-Komünyon", "Papa Teyzenin Portresi" gibi çalışmalar bugün bile Rembrandt ve Velazquez gibi resim sanatının dev ustalarnın yapıtlarıyla eş-düzeylerde başlıklar olarak tanımlanmaktadır... Ancak, Picasso, bir yandan böylece çalışmalarını sürdürürken, bir yandan da sürekli yeni yöntemlere aya maye, genelsel kuralları dışlayarak yeni biçim denemelerine başlamıştır...

Pablo Picasso, Eylül 1899 tarihinde, 20. yüzyılın başlangıcını kutlama amacıyla açılan dünya resim sergisini görmek ve çağdaş sanatı yakından tanımak için, babasının en son olanaklarına kadar borçlanarak sağladığı son kerte mütevazı bir harçlıkla Paris'e gitmiştir. Bu gezi, sonraki yıllarda, hem Picasso'nun ve hem de dünya sanatının tarihinin yazgısını etkileyecek niteliğe dönüşmüştür...

Picasso, Paris'te görülebilecek ve öğrenilebilecek ne varsa görüp öğrenmeye ve kimi yakın arkadaşlarının tanımlamasına göre, "... so-

Ekim 1944 tarihinde, L'Humanite gazetesinde çıkan bir haberde, Picasso'nun, Fransız Komünist Partisi'ne girdiği açıklanmış. Onun böylece bir davranışı, özellikle Amerikalılar çok telaşlandırmış. Ancak, Picasso, bunları serin-kanlı karşılamış. Ve bu tavırını (24 Ekim 1944'de, New York - New Mass adına konduğu gazeteci Pol Gaullard'a) "... Benim FKP'ye girmişim tüm yaşamımın ve çalışmalarımın mantıksal bir sonucudur. Ben sürgünde yaşamıyorum. Fakat artık sürgünde değilim. Yeniden İspanya'ya dönmeye kadar FKP bana kollarını açtı. Ben şimdi, güzelyüz lü Parisli direnişçilerin, en büyük bilim adamlarının, en yüce ozanların arasındayım... Ben şimdi kardeşlerimin arasındayım..." şeklinde açıklamıştır.

Picasso, 2. Dünya Savaşı sonrasının getirdiği görece çoklu bu buluş ortamını oluşturdugu mutlu-luk havası içinde, genellikle Güney Fransa kıyılarında yaşamış. Burada, küçük Vallauris köyünde seramik atölyesi kurmuş. Ve olağanüstü bir çalışma temposu sürdürmüş. Guernica'nı negasyonu niteliğindeki "Yaşama Sevinci", "Keçi" vb. gibi yapıtlar bu dönemlerin ürünü olmuştur.

Bu arada, Dünya Barış Komitesinin hemen tüm çalışmalarına katılmış. 1951 yılında, ABD'nin Kore'de başlattığı savaşlara karşı, ünlü "Kore Soykırımı" yapıtı ve ardından, 1952 yılında, Vallauris'deki 14. yüzyıldan kalma küçük kilisenin duvarlarına "Barış-Savaş ve İnsanların Kardeşliği" çalışmalarını yapmıştır...

Picasso'nun sonraki çalışmalarının hemen tümü, özellikle nükleer silahlanmaya ve bölgesel savaşlara karşı sürdürülen barış mücadelesi içinde geçmiştir. Bu arada, onbinlerce yapıtı üretmiş. Yüzlerce sergi açmış. Özgür düşüncenin, modern sanatın, evrensel boyutlardaki gelişmesine büyük katkılarda bulun-

Picasso'dan özdeyişler

"Sizleyin şunlara, Pablo Picasso'nun da herkes gibi iki kola, iki bacağı, bir başı, bir burnu vardır ve dış görünümüyle tipatıp bir insana benzer."

"Ben den sanatın ne olduğunu söylemeyi beklirsiniz. Onu eğer ben bilseydim, kendim için kullanırdım."

"...bir sanatçının ne olduğunu sanıyorsunuz. Bir ressamı gözlerindin; bir müzisyeni kulaklarından; bir ozana kalbinin tellerindeki lü'lerden; hatıra bir bokörse, kasıtlarının gücünden başka bir şeyi olmayan bir budala mı?... Tam tersi. Sanatkar, ister aç, ister tatlı, isterse sıkıntılı olsun, bu dünyada olup biten şeyleri her zaman bilen ve bunlarla kendisini biçimlendiren siyasal bir varlıktır... Resim sanatı hiçbir zaman, salt basit bir haz ya da eğlence sanatı değildir. Ben, renkler ve desenler yoluyla -bu silahlarla- dünyayı ve insanları daha yakından tanımak istiyorum. Resim, apartmanların süslemesi için yapılmaz. O, düşmana karşı, savunucu ve saldırgan bir savaş aracıdır..."

heykeltraş, grafiki, seramikçi, giysi ve sahne düzenleyicisi, ozan, tiyatro yazarı, karikatürist, politik savaşçı olarak çalışmış. Ama hepsinden önce, hep eşyile birlikte, insan, hem de soyula türünden onurlu bir insan olmayı çalışmıştır...

Picasso, her şeyden önce, doğanın, dış-dünyanın naif görüntüsünü vermeye yadısız; gördüklerini, denek, bildiklerini yansıtmaya, leri bile kolayca-vulger-popülist sapmalara yürekli karşı çıkmış, direnmiştir... Picasso sanatını hiçbir zaman çağın ortalamaya zekasını anlama yeteneğine bağlı kılmamış; niteliğe-kaliteye önem vermiş, kolaylıca karşı çıkmıştır...

Picasso, "saf-sanat" ya da "sanat için sanat" anlayışlarını şiddetle eleştirmiş, "...benim resimlerim, düşmana karşı saldırı ve savunma

Ayakta duran akt (1910)

Burada temel sorun, nesnelerin dış görünüşlerinin betimlenmesiyle yetinilmeyip, onların öz-yapılarına ulaşma gereği, hatı zoruurluğudur. Bu nedenle il, kübizm, sıradan bir sanat akımından çok, bir bilimsel araştırma disiplini, hatıra bir yaşam biçimi olarak ortaya çıkmıştır...

Picasso sıkıllıkla, üzerinde çok şey bilinen şeyleri yeniden resimlemeye gerek duymadıkları, hatıra böylece davranışları izleyicilerinin önünde kurucu bir tutum olarak değerlendirdiklerini, amaçlarının, salt görülenleri ya da gördüklerini değil, o konuda bildiklerini veya bilmek istedik-

Kucaklaşma ya da Bizleşme (1901)

Picasso, çok genç yaşlardan itibaren insanların "ben" olmak-

bu yaşıdığımız tarihsel dönemi öğrenmek olmasın. Ve böylece daha bir güzel ve giz dolu bir dünya sergileri gözlerimiz, beyinlerimiz önünde...

Pablo Picasso'nun yaşamıykü-sü ve yaptıkları boyaları bir potansi-yeli içinde içinde taşır...

Pablo Picasso, gerek tüm insan-lık tarihini, gerekse de içinde ya-sadığı yüzünlü türeşimlerini da-marından duyumsamış ve bunları ürettiği onbinlerce yapıtında tüm dünyaya sergilemiş örneği az gö-rülen sanatkarlardan biridir...

Pablo Picasso, yaşadığı bu çok özgün tarihsel dönem içinde, çok şeyler söylemek, çok çalışmak, çok ürün vermek zorunluluğuna duymuş; ve belki de bu nedenle çok uzun yaşamıştır...

Pablo Picasso, 25 Ekim 1881 ta-rihinde, İspanya'nın Malaga ken-

ni,hatta böylece davranışları iz-leme-yi yonünden onur kırıcı bir tu-tum olarak değerlendirdiklerini, amaçlarını, salt görülenleri ya da gördüklerini değil, o konuda bildiklerini veya bilmek istedik-le-rini; sorunun temel yasalıkla-rını yakalamaya çalıştıklarını; ve bu tutumlarıyla da, insanların yüreklerini rahatlatmaya düşün-mediklerini tersine onları uyur-dirmayı amaçladıklarını söyle-miştir...

Kübizm'in anlaşılmalızlığı ko-nusunda yapılan bir tartışmada, Picasso, ben İngilizce okuya-mam ve benim için İngilizce ya-zılmış bir kitap çok sayfalardan ibaretti. Ancak bu, İngiliz dili olmadığının anlamına gelmez ve bu yüzden ben kimseyi suçlaya-mam, demiyordı...

Kucaklaşma ya da Bizleşme (1901)

Picasso, çok genç yaşlarından itibaren insanları "ben" olma-kın "biz" olmaya geçişlerini ser-gileyen görkemli yapıtları üre-tmeye başlamıştır...

luk akı vermek için, soluk akı ver-gibi..." çalışmaya başlamıştır.

Özellikle bu dönemden başlaya-rak Picasso'nun çalışmalarnın odak noktasını her türlü yönüle-insan, ama daha çok, hasta, aç, iş-siz, yoksul düşmüş, yabancılaşmış, sakat kalmış, kör, v.b. gibi insanlar, oluşturmıştır. Mavi Dönem bu aşamanın doruk noktasıdır. Bunu Pembe Dönem izlemiştir. Ardın-dan, 1905-1906 yıllarından başla-yarak Kübizm'in hazırlıklan başla-mış. Ve sonunda, resim-düşün ta-rihinde devrimsel nitelikli gelişme-ler olarak tanımlanan "Gertrude Stein'in Portresi" ve "Avignon'lu Kadınlar" çalışmaları ortaya çı-kmıştır...

Picasso'nun yöntem-beyni (üs-lup) arama çalışmaları ömrü boyu sürmüştü. Tarihsel devriminin nicelik ve niteliğine, üzerinde çalıştığı ko-nulanın özünü uygun çeşitli yön-tüm-beynilerle çok çok birlikte ku-lanmış. Bu tavrı, ona, çok geniş bir hareket yeteneği - oyun alanı sağ-lamıştır. Örneğin, 1917'den sonra dünya tarihindeki yeni gelişme-lere yönde olarak Picasso, Kübiz çalışmaları yanında "Yeni Klas-sik Dönem" olarak da tanımlanan, antisal boyutlu ve nitelikli "Köy-lü", "Köylü Kadınlar" serisini üretmeye başlamıştır...

İspanya'da, Cumhuriyetçilerin seçimini kazanıp, yönetimi alma-larından sonra, Picasso, Madrid Prado müzesi yöneticiliğine atan-mış; ancak, onun bu görevle baş-lamasına olanak kalmadın, İspan-ya'da İç Savaş başlamıştır (*).

Picasso kısa zamanda tüm dün-yaşa ünlenmiş. Yüzlerce sergi açılmış; sanatı ve kişiliği üzerine binlerce kitap-makale yazılmışla başlamış. Tüm bunlara karan-Picasso, 2. Dünya Savaşı boyunca Paris'i terk etmemiş. Direnççiler ile direşmekten kesmemiş. Dünyanın yazgısını belirleyen Stalın-grad Savaglarından sonra, mutlu-luğun simgesi durumuna gelen "Kızılı Adam" çalışmasını yap-maya başlamıştır...

Paris'in kurtuluşundan sonra, 5

karşı sürüldünlü bantı muadeliği içinde geçmiş. Bu arada, on-bin-lerce yapıt üretmiş. Yüzlerce sergi açmış. Özgür düşüncesinin, modern sanatın, evrensel boyutlarda geliş-mesine büyük katkılarda bulun-muş.

8 Nisan 1973 tarihinde Güney Fransa'da ölmüştür...

Özcesi, konunun kapsamına oranla bu görece kısa yazı içinde, Picasso'nun kimliğini, yapıtlarının nicelik ve niteliğini özetle topar-lamaya çalışsınak... Picasso, uzun yaşamı boyunca, ressam, yontucu,

sanatçın deni soyda dâneni olan bir insan olmaya çalışmıştır...

Picasso, herseyden önce, doğa-nın, dış-dünyanın naiv görüntüsü-nü vermeyi yadsmış; gördüklerin; den çok bildiklerini yansıtmaya, yapıtlarında göke geometrisi yerine, insan psikolojisi üzerine temellen-dirmeye özen göstermiştir...

Picasso, sanatı hiçbir zaman salt bir propaganda aracı olarak gör-memiş; pikacı, faracı, popülist kültür anlayışlarının yaygınlaşma, bunlara karşı direnen aydınla-rın sanatkarlara sert eleştirilerini daha kaba saldırıların yapıldığı dönem-

miş, kolaylıkla karşı çıkmıştır... Picasso, "saf-sanat" ya da "sa-nat için sanat" anlayışlarını şiddet-le eleştirmiştir. "...benim resimlerim, dışmana karşı saldırı ve savunma silahlarıdır..." demiş; ancak 2. Dünya Savaşı'nı ve ardından gelen nükleer tehlikeyi gördükten sonra, sözlerini "...şimdi anıyordum ki, dışmana karşı, salt sanatın değil, tüm varlığın dövmekle zo-runlu olmuştur..." biçiminde dü-zeltmiştir...

Picasso çalışmalarında nesnel yaşamın gerçekliğini, evrimini, içindeki çelişkilerini birlikte gös-termiş. Picasso, yanı tutmuş, parti üyesi olmuş. Ancak, sanatın özgün niteliğini-yasalıklarını diğer çalı-sma biçimleriyle özdeşleştirme ya-nılgısına düşmemiş; politika ile sa-nat arasında tek yönlü bir ilişkiye girmemiş, buna karşı çıkmış ve ge-nelde politikanın sanatı beslemesi gereği savını benimsemiştir...

Picasso, politikanın oluşumuna sanatın yardımcı olmayaacağını, ancak varolan bir hareketin gerek-lesmesine katkıda bulunabileceğini göstermiş. Bu nedenle bir çok küçük yapıtlarında beri güvercin resimlerini yapmış olmasına karşın, onun beyaz güvercinlerini dünya barış hareketinin sembolü olmaya, çok sonraları, bu çalışmaları to-plamlayıp yaşını içinde gelişip ulaştığı ve giderik politik hareketin evrimi-nin buluştuğu denemlere rast-gelmis. Ve gene, ancak bu aşama-dan sonra Picasso'da, güvercinleri-ni artık eskisinden çok farklı biçim-lede algılamış ve günümüzün barış savacılarının ve belki de yan-nın "dünya topluluğunun" simgesi olacak banyo banyo çıkmıştır...

Biz, Picasso'nun çeşitli alanlar-daki çalışmaları, düşüncelerini, çelişkilerini, doğru ya da yan-lıslıklarının, İspanyol güneşinin sa-nıscaklığı ve Akdeniz gökyüzü-nün maviliği altında ve hiçbirini başlatılamayacak çalışmaları, toplu-sal-kültürel gelişmelerin tarihsel bütünlüğü içinde yerli yerinde otu-rabileceği ve de ancak o zaman bi-raz olsun anlaşılabilirliği kansası-da olduğumuzu bir kez daha anı-m-satmak isteriz...

(Sürecek)

(*) Picasso'nun İspanya İç-Savaşı ve de özellikle Guernika ile ilgili çalışmaları gelecek sayıda anı-m-satılmasa öngörülmüştür.

GÜLDÜŞÜN

Temel'in keçi sütü

Temel Almanya'ya yeni gelmiş-tir. Hersey çok iyi gidiyordu ama sütü bir türlü içemiyordu. Şüphe içindeydi: "Domuz memoz sütü olur da..."

Midesi ağrıyor, dayanılmaz olu-yor, bir yudum süt içmeyi deniyor, kusmamak için kendini zor tutu-yordu. Sonunda:

- İzine gidince benim keçiye getirirum, diye kararını verdi. İzin gününü dört gözle beklemeye baş-ladı. O gün gelince arabasına at-layıp Türkiye'ye gitti. Dönüşte de keçiye arabaya atıp getirdi. Getirdi-yi, sınırı aşıyacakları bir düşüncedeki sardı:

- Şimdi ben bunu sınırdan nasıl geçireceğüm?
Düşündü, tınsırdı birden Alman-ların köpeği çok sevdiıkları aklına geldi, rahatlayverdi.
• Arabayı sürüp girdi köşümüğe. Memurlar önünü kestiler.
- Bu da ne?
- Benim köpeğumdur.
- İyi de boynuzları ne oluyor?
- Ben köpeğumün özel hayatına kanışmayrum.

Temel ile okul müdürü

Temel köyde başıya imiş. Kış gelmiş, köylü daha yakacak topla-yıp okula götürmemiş. Okul mü-dürü bir beklemiş, iki beklemiş; yakacak yok. Çocuklar donuyor. Sonunda muhtara haber gönder-miş. "Kasabaya gitti" demişler. Başıyazı sordurmuş. "Eyde" de-mişler. Kendisi kalkıp yanına git-miş. Temel'in çevresi köylülerle dolu.

- Selam, Temel reis, demiş. Temel şöyle bir yukandan aşağı

resmi bir tavrıla süzmüş.

- Kapat önünü! diye çıkmış.

Müdür kıpkırmızı kesilmiş. Yu-kandan aşağı yavaştan başını tır-dır pantolonuna bakmış. kapalı. Başını sevinçle kaldırmış:

- Kapat önünü pakayum! diye Temel bu kez daha yükselten gür-le-miş.
- Kapalı ya!
- Çektiğin önü kapalı mı? Si-kyönetim olduğunu unuttun mu?

— İSSİZLİK YAYILIYOR —

Hoşgeldin Abidin Dino

"Sevinçle birlikte acılar onun resminde sürekli çiçek açar" diyor Fakir Baykurt. Dino'yu karşılamak için yazdığı bir yazıda. Ve, "O, Yirminci Yüzyıl Türkiye'si'nin bir çok bakımlardan temsilini üstlenebilecek bir insandır. Eli fırça tuttuğu kadar kalemler tutar. Tiyatro, sinema, edebiyat, yontu; sanatın türlü dallarında etkinlik göstermiştir. Yetmiş yılı aşan yaşamının yandan çoğunu, politik nedenler yüzünden, dışarlarda geçirmiştir. Türkiye, Sovyetler Birliği, İtalya, Fransa gibi ülkelerin seçkin sanatçılarıyla arkadaşlık etmiştir. Hem yaptıklarıyla, hem yüreğinden ve kafasından taşıdıklarıyla, Türkiye kültürünü dünyanın kırk köşesinde tanıtırken, dünya kültürünü Türkiye'ye yansıtmıştır. Onun eşi Güzin Dino ile birlikte yorulmaz, yaşlanmaz, aylık almaz, emekli olmaz iki kültür elçisi olduklarını söyleyebiliriz" diyerek kısaca tanıtıyor.

Abidin Dino'nun 9 Mayıs-16 Haziran tarihleri arasında Essen'de küçük boy tablolarından oluşan bir sergisi açılıyor. Federal Almanya'da yaşayan sanatçıların nazı davetiyle Ruhr'a gelecek olan Abidin Dino'ya biz de "Hoşgeldin" diyoruz.

Volkshochschule Essen, Hollestr. 75 Essen 1, adresinde açılacak olan sergiyi olanakları ölçüsünde tüm okuyucularımıza görmelerini öneririz.

Batı Avrupa'da da konserler veren Rahmi Saltuk'la bir söyleşi

"Gerçek halk kültürümüzün içi boşaltılıyor"

Arif Sağ, Rahmi Saltuk ve Ferhat Tunç "Türkülerin Dili" adı altında Batı Avrupa'da bir dizi konserler verdiler. İlginin oldukça büyük olduğu Stuttgart konserinde Rahmi Saltuk'la görüşme fırsatı bulduk.

Rahmi Saltuk Tuncelli. Sanat yaşamına ilk kez İstanbul'da Halk Oyuncuları tiyatro topluluğunun sahnelediği Pir Sultan Abdal oyununda ozan rolünü oynayarak başlamış. Hukuk öğrenimi gören Saltuk İstanbul Barolar Birliği üyesi ama avukatlık yap-

miyor, sadece DISK davasında dayanışma amacıyla sembolik olarak çıkmış. Sözü kendisine bırakıyoruz.

"12 Mart döneminde 2 yıl kadar Berlin'de yaşamak zorunda kaldım. Berlin'den ayrıldıktan sonra Almanya Acı Vatan filmi yaptım. O zamandan bu yana 13 senedir ilk kez Avrupa'ya çıkabiliyorum. 80'e dek askerlik ve öğrenim nedeniyle ben gelmedim. 80'den sonra pasaport vermediler. Neden olarak Bodrum'da liste-

disi türkü söylemem gösterildi. Burada söylediğim Drama Köprüsü, Leylim Ley ve Karacaoğlan türkülerinin emniyeti ve hükümeti tahkir ettiği öne sürüldü. Bütün davalar bittikten sonra pasaport alabildim."

- 80'den sonra sizin yaptığınız müzik türüne yönelik baskılar arttı. Bunları pratikte nasıl yaşıyorsunuz?

"Elbette bu baskılar dünya görüşümüze yapıldı. Ben halk türkülerini yorum katarak söylemeye çalışıyorum. Bu yorum zaten sanatı tamamlıyor. Yani sanatının dünya görüşünü yorumlamıyorum. Biz ilerici düşünceli temsil ettiğimiz, emekçi halkın yanında onların haklarını türkülerimizde canlandırdığımız için baskı yapıyor. Türkiye'de ilk defa mahkeme kararıyla türküyü söyleyen biriyim. Bu da ülkemizin çağdaş dünyada yerini açık olarak gösteriyor.

Baskılar tabii ki çeşitli. Seyircilere baskı yapılıyor. Bilet alırlar, konsere gelenler gözaltına alınıyor. Sivil polisler konsere gerek rahatsız ediyorlar. Bunun dışında arabesk müziğinin gelişmesi için olanaklar sağlanıyor. Türk halk müziğinin içi boşaltılmaya çalışılıyor."

- Sanatınızla, dünya görüşünüzü nasıl birleştiriyorsunuz, mesajınızı dinleyicilere nasıl iletiyorsunuz?

"Aslında bu iş oldukça zor. Biz iki saat içinde dinleyicilere elimizden geldiğince mesaj vermeye çalışıyoruz. Halk tür-

Rahmi Saltuk bir dizi konser vermek için Avrupadaydı

külerini kendi düşüncemizin parantezinde yorumluyorum. Bu düşünce birikiminden kaynaklanan bir olay. Çağdaş ozanla-

rımız Ahmet Arif, Hasan Hüseyin'in eserlerini söylüyorum. Halk türküsünde yeni bir yorum yapmaya çalışıyorum. Kimileri türküyü söylerken kelimeler anlaşıyor mu, anlaşılıyor mu diye düşünmüyorum. Bu oldukça yanlış. Böylece mesaj iletilmek istenen yere ulaşmıyor. Elbette müziğin de önemi unutmamak gerekir.

- Türkiye'deki konserlerinizde bunu hissedebiliyor musunuz? Tepkiler nasıl? Batı Avrupa'daki konserlerden farklı yanırlar var mı?

"Türkiye'deki konserlerde oldukça büyük gelişmeler oluyor. Gelenler mesaj almak için geldiklerinden bu da bizim işimizi kolaylaştırıyor. Konseri rahatsız etmek için caba gösteriyorlar. Konser boyunca tek bir yürek olabiliyorlar. Konseri iki saatlik bir olaydır. Konserler hedefledikleri amacın dışına çıkmamalıdır. Bunun için dinleyicilerle sanatçıların ortak bir çalışma göstermeleri gerekir. Böylece mesajımızı ortaklaşa daha geniş yığınlarla götürebiliriz.

Ancak Batı Avrupa'da seyirciler biraz daha rahat. Konser esnasında içeri girip çıkırlar,

FİDEF Kültür Sekreterliği çalışmalarını anlatıyor

Veni kısıklaların gelişmesine

Yeni kuşakların gelişmesine olumlu bir katkı

FİDEF'in 9. Kurultay'ında aldığı bir kararla yurt dışında yaşayan işçilerimizin kültürel yaşamlarına olumlu katkıda bulunmak amacıyla oluşturduğu FİDEF Kültür Sekreterliği 3. Danışma toplantısını 12-14 Haziran'da yapacak. Federal Almanya'da sanatın değişik dallarında uğraş veren sanatçıların, aydınların katıldıkları bu toplantılarda fikir alışverişini yaptırdığı gibi kültür politikalarına da katkılar da bulunuyorum.

FİDEF Kültür Sekreterliği ve çalışmaları hakkında bilgi almak üzere kendisiyle konuştuğumuz FİDEF Yönetim Kurulu üyesi ve Kültür Sekreterliği sorumlusu Salih Yiğit şunları söyledi:

"Kültür Sekreterliğimiz yurtdışında çalışan işçilerimizin kültürel yaşamlarına katkıda bulunmak, barıştan, demokrasiden, eşit haklı bir toplumdan yana bir gençlik oluşturmak amacıyla kuruldu. Çalışmalarımız şu anda Federal Almanya ile sınırlı. Ama FAC dışından da ilgililerimiz var tabii ki. Çalışmalarımızda öne koyduğumuz hedeflerimizden biri FİDEF'in kültür politikasını benimsek, geliştirmekti.

Bu amaçla Sekreterliğimiz kurulduğundan bu yana iki danışma toplantısı yaptık. İlk gün süren bu toplantılarda değişik alanlarda ürün veren 60'dan fazla sanatçı ve aydınımızla biraşya geldik. Yaklaşımalar belirlemeye ve görüşler almaya çalıştık. Ancak ilişkilerimiz bu toplantılarda sınırlı değil. Çok sayıda sanatçı ile de diyalogumuz var.

— Bu toplantılarda yalnızca katılanların görüşlerini mi al-

mayla çalışırsanız?

"Bu tek yanlı bir yaklaşım olurdu elbette. Sanatçılarınmızdan çok şey öğreniyoruz, onlara da kendimizi, amaçlarımızı tanıtıyoruz. Karşılıklı bir etkileşim, bir alışveriş diyebiliriz. Ayrıca yurttaşlarımızı kaliteli ürünlerle tanıştırmak, FİDEF'e bağlı derneklerimizin kültür ve sanata ilgisini arttırmak amacıyla da çalışmalarımız var. Bu amaçla, öncelikle bölgelerdeki kültür emekçilerinin çalışmalarına katkıda bulunmak, onlara olanak sağlamak, çalışma koşullarını iyileştirmek amacıyla özellikle Kuzey Ren Westfalia bölgesinde kültür kurumlarıyla, sanat ürünlerinin değerlendirilmesi yolunda diyalog içindeyiz. 40'a yakın şehirde müzik, edebiyat, resim dalında bu tür girişimlerimiz var. Kültür Sekreterliğimiz giderek Almanların kurum olarak kabul ettiği bir yer oldu. Böylece kaliteli ürün götüreme konusunda bir adım atmış olduk. Derneklerimizi açtığı standart bile içker olarak değişti, gelişti.

— Sanatçılarla ilişki kuran, ken bir kistasınız var mı?

"Sekreterliğimiz sanatçılarla ilişki kurarken bir ayırımı yapmıyor. Tek kistasımız ilişki kurduğumuz kişilerin düşünce yapıt, çalışma ve ürünleriyle barışa, eşit haklar ve demokrasi mücadelesine katkıda bulunması oluyor. En genel hatlarıyla bu mücadeleye katkısı olan herkese kapılarımız açıktır.

— Kısa sürede hedeflediğiniz çalışmalarınız var mı?

"Evet, biri 12-14 Haziran diğeri 3-4 Ekim'de olmak üzere kesinleşmiş iki danışma toplantımız daha var. Ayrıca FİDEF'in 10. kuruluş yılı nedeniyle bir dizi de konser düzenliyoruz. Bu konserlerimizde Fuat Saka, Heval, Hüseyin Çir, Melike Demirağ ve Orhan Temur ve Nedim Hazer katılıyorlar. Essen Türkiye İşçiler Derneği'nde sanatçıların eserlerini tanıtmak amacıyla periyodik olarak programlar düzenleyeceğiz. Burada toplantıya katılanları sanatçılarınmızın birbirlerini yakından tanıma olanakları da doğmuş olacak.

DDR Kültür ve Sanatı Duisburg'da

Duisburg Şehri'nin 7-31 Mayıs tarihleri arasında düzenlediği "11. Duisburger Akzente"nin konusu DDR'de kültür ve sanatın dün ve bugüne bir bakış.

Üç hafta sürecek olan bu kültür etkinliğinde açış konuşmasını Johannes Rar yapıyor. Duisburg'un çeşitli semtlerinde düzenlenen programlarda tiyatro gösterileri, çocuk filmleri, konserler, sergiler, konferanslar, sempozyumlar, oku-

ma ve tartışmalar izleyileceğiz.

Ayrıntılı bilgi almak isteyenler için telefon numarası: (iş günleri içinde saat 10.00-16.00 arası) (0203) 2834317 - 2013

Kürt Türküleri

11 Mayıs 1987 pazartesi günü, saat 17.30'da WDR 4'deki "Von Bosphoros bis Gibraltar" programında 50 dakikalık süreye "Kürt Türküleri", "Türkülerde kadınlar programı"nın dinleyebilirsiniz.

Londra'daki "Barış Şöleni"nde Sümeysa Çakır sazıyla

Londra'da barış şöleni

Londra'da Kıbrıs Toplum Merkezi, Hackney Kıbrıslılar Derneği, ve Londra Halkevleri'nin birlikte düzenledikleri Barış Şöleni 25 Nisan'da Hackney Belediyesi salonunda yapıldı.

Sümeysa Çakır, şair Nihat Behram ve Kıbrıslı şair Mehmet Yaşın'ın eserleriyle katıldıkları toplantıda, Türkiye Barış Derneği Yönetim Kurulu üyesi Karabey Kalkan da tüm

möçmen işçileri Türkiye barışseverleriyle dayanışmaya çağırın bir konuşma yaptı.

Boyalı basının gece ile ilgili ilanı reddetmesine ve kısa sürede kit olanakları duyurulabilmesine rağmen salonu hınca hınc dolduran seyirciler programı sonuna kadar dikkatle dinlediler. Kısa bir süre önce ağır bir ameliyat geçirmesine rağmen, uzun bir repertuar hazırlayan Sümeysa programının birinci bölü-

münde sazi ile ikinci bölümde ise piyanist Vera Sebastian eşliğinde görkemli bir konser sundu.

Şair Nihat Behram'ın ve Kıbrıslı şair Mehmet Yaşın'ın sevgi, mücadele barış şairlerinden okudukları bölümler ise toplantıya katılanlar tarafından nefes almadan izlendi. Aynı gün Londra'da yüzbinlerce kişinin katıldığı büyük barış yürüyüşüne de katılan sanatçılar ve ilayıcılar için yürüklerin barış için atıldığı, bilincilerin barış içinde bir gündü.

KONSER

Bosphorus Senfoni Orkestrası şef **Betin Güneş**'in yönetiminde Herne'de 24 Mayıs günü saat 19.00'da bir konser veriyor. **Yemiş Gökalep**in solist olarak katılacağı konserte Ferit Tüzün'ün Esintileri'ni, A. Adnan Saygun'un op. 34 Piyanon Konçertosunu, Ulvi Cemal Erkin'in Köçekçe'sini ve Betim Güneş'in 2. Senfonisini izleyebilirsiniz.

Adres: Kulturzentrum, Berliner Platz 11 4630 Herne 1

DÜZELTME:

Gazetemizin 106 sayısında 11. sayfa da tanıtığımız Halikarnas Balıkcısı'nın adı yanlışlıkla Cevat Şakir Karaağaçlı olarak çıkmıştır. "Kabaşağac" olarak düzeltilir, hatamız nedeniyle okuyucularımızdan özür dileriz.

Resim ve Grafik Sergisi

Federal Almanya'da yaşayan sanatçılarımızdan **Zeki Arslan**, **Seyyit Bozdoğan**, **İhsan Ece**, **Aydın Karahasan**, **Mehmet Nazım** ve **Mehmet Uyanık**'in 10 Mayıs ve 31 Mayıs tarihleri arasında **Melle, Pestelstraße Fabrik Melchersmann**'da bir ortak sergileri açılıyor.

SİZİN İÇİN GÖRDÜK, DUYDUK, OKUDUK

DEDİLER Kİ...

"Türkiye'de şeriat kelimesine karşı gösterilen tepkiyi anlamak çok güç" **İslam Kalkınma Bankası Başkanı Ahmed Mohamed Ali**

"Oyun salonları kişilerin zevklerini tatmin etmekten nezh işyerleridir" **Turistik Tesisler İşletmeciliği Yönetim Kurulu Başkanı Ömer Acar**

"Rabita'ya bu yardımları yaptığı için teşekkür edilmeliyiz" **Rabita Kurucu Meclisi üyesi İsa Yusuf Alptekin**

"İstanbulullar kusura bakmasın, Türkiye'nin en Batı şehrinin belediye başkanı benim" **Batı Berlin Belediye Başkanı Diepgen**

"Pişkinlik sıfatını göyle yorumluyorum. Politikada haddim, ama piştim ve oldum, Amerika'ya gideceğim." **ANAP Genel Başkan Yardımcısı Halil Şevgin**

"Benim ölümümü, hasta olmamı isteyenler var. Ama ben sizlerin duası ve desteği ile ayakta'yım" **Cumhurbaşkanı Kenan Evren**

"Rakı Türk içkisidir. Şarap gibi çok fazla haram değildir"

Devletin malı deniz yemeyen domuz

Özal'ın son Houston seyahatinin yankıları hâlâ devam ediyor. Kirli çamaşırlar bir bir ortaya dökülüp saçılıyor, Özal mikrofonu kaptığı gibi sahnelere çıkıp şarkılar söylüyor.

Özal'ın kalp ameliyatı üzerine basın da yeralan SHP'nin Houston araştırmasına göre Özal'ın kalbi Türkiye'ye 350 bin dolara (276 milyon lira) patladı.

Ameliyatın doktorun hediyesi olduğunun açıklanmasına rağmen, SHP'nin raporuna göre hastaneye ameliyat için 81 bin 172 dolar (64 milyon lira) ödenmiş. Oysa böyle bir ameliyatın normal tarifiesi 30 bin dolar. (24 milyon lira). Tabi Özal gibi kassasında döviz dolu olan bir ülkenin başbakanına iki misli tarife uygulanıyor!

Ameliyat masrafları bununla da bitmiyor. Hous-

ton'da kaldığı 40 gün boyunca maiyetindekilerin de her türlü masrafı devlet kassasından ödenmiş. Maiyetindekilere gelince, en başta

Semra Özal hanımefendi, Özel Kalem Müdürü Tefvik Ertürk, danışmanlar, 3 sekreter, 10 koruma görevlisi ve Başkonsolosluğun bütün görevlileri. Maiyetindekilerin geliş gidış uçak, Marriot Otelde konaklama masrafları karşındığı gibi, ayrıca örtülü ödenekten bu menurlara günlük harcırah olarak 55-65 dolar ödenmiş.

Marriot Otelin 98'den fazla normal odalarında kalmak bizim devlet erkanının şanına yakışmayacağından Özal en pahalı suit odasında geceliği 650 dolardan Tefvik Ertürk'ün de geceliği 450 dolar olan odalarda istirahat buyurmuşlar.

Bu arada Türkiye'yle yapılan telefon görüşmeleri her türlü masraf da devlet kassasından ödenirken, Özal'ın oğlu, gelini, Semra hanımın terzisi Müberra Korol da 40 gün Türkiye Cumhuriyeti devletinin Houston'da misafiri oldu-

eline şarkılar döktürüyor. Ama bu ameliyat masraflarının altından sahnelerde assolistlik yapsa yine kalmaz.

Dostunu iyi seç

ABD televizyon şirketlerinden CNN'in bildirdiğine göre, iş adamlarından oluşan 20 arkadaş, Reagan ve karısına Los Angeles şehrinin en kibar semtlerinden birinde en lüks bir villayı satınalıp hediye etmişler.

"Bayram değil, seyran değil, eniştem beni niye öptü" demeyin, bunun "çok önemli" bir nedeni var.

Efendim, iş adamları dostları Reagan'ın şimdiki villasını "küçük" bulmuşlar da, onun için.

Yeni villanın fiyatı 2,5 milyon dolarlık. Tabii

Reagan bunun altında kalmayacak, yakın zamanda bu dostlarına bir kaç milyar dolarlık silahlanma siparişi yaratacağıdır.

ABD'deki 38 milyon aç, başlarını sokacak hiç bir yerleri olmadığı için sokakta yatan 3 milyon Amerikan vatandaşına tavsiyemiz şu olacak: Bir daha dünyaya geldiginizde, siz de Reagan gibi, dostlarınıza iyi seçin.

ayaklarını duş ve taşıdığı ile ayakta'yım" **Cumhurbaşkanı Kenan Evren**

"Rakı Türk içkisidir. Şarap gibi çok fazla haram değildir" **ANAP milletvekili Rezzan Şahinkaya**

"Türkiye, Avrupa Müşterek Pazar'na (AET demek istiyor) girecektir. Eminim ki bizim korkuyorlar?" **Başbakan Turgut Özal**

"Başa hangi hükümet gelirse gelsin, Türkiye bu işten dönmez. AET'ye tüm üyelik millî politika oldu." **İşadami Asım Kocaahyık**

"Hiç yeni yokken cumhurbaşkanının istifası istenmiştir, SHP olayı kişileştirilmiştir. Bu durum mesleği basite almak ve aceleciliklerdir." **Evren'in istifasını isteyen SHP için DSP Grup Başkanı Cahit Karakay'ın değerlendirmesi**

"Elimden gelse içişi de toplu sözleşme kapsamı dışında tutam. Bu bir müzakere meselesidir" **KİPLAS (İlyeren Sendikası) Genel Başkanı Refik Baydur**

"Rahıta gıv'lı bir teşkilat değildir. Bizim davamızı İslam alemine anlatmıştı. Bu yardımı biz istedik, istemeye devam edeceğiz." **KKTC Cumhurbaşkanı Rauf Denktaş**

Barış nöbetçileri

İngiltere'nin Greenham kenti kadınları çevrelerini atom roketlerinden arındırmak için, devlet yetkililerine, polislere ve ABD üssü sorumlularına karşı tam 7 yıldır mücadele veriyorlar. ABD üssünde kanatlı Cruise-Missiles roketleri yerleştirilmiş durumda.

Kadınlarla başedemeyeceğini, 7 yıllık mücadele gücünün azalması yerine gidecek güçlendiğini gören yetkililer soruna başka bir çözüm aramaya başladılar.

1983'de ilk roketlerin getirilmesinden sonra üssün yanında çadır kuran ve bu geleneği hâlâ sürdüren kadınlar da son zamanlarda belirli hastalıklar emareleri görünmeye başladı. Kusma, kanama, saç dökülmesi, unutkanlık ve çocuk düşürme olayları nöbetçi kadınlar arasında giderek yayıldı. Kadınları muayene ve

kontrol eden doktorlar başgösteren hastalıkların roket üssünden yönlendirilen elektromanyetik ışımlardan olabileceğini söylüyorlar. Doktorlar şu sıralarda olayı kanıtlayan deliller topluyorlar. Yani kadınların roketlere karşı direnişini kırmak için üslerden özellikle bu tür hastalıklara yol açan ışınlar saçıldığı tahmin edilmekte.

Diğer yanda gerekçinde "pireyi deve" yapan İngiliz ve NATO çevreleri bu olaya karşı suskunluklarını sürdürüyor. Bilindiği gibi, Greenham kadınları yıllardır Nobel Barış Ödülüne aday gösteriliyor, fakat ilgi görmüyorlardı.

Oyle yal Polonya'daki karış devrimci Lech Walesa dururken, yaşamalarını ve sağlıklarını ortaya koyan kadınlarla barış ödülü verilir mi?

Özal'ın oğlu, gelini, Semra hanımın terzisi Müberra Korol da 40 gün Türkiye Cumhuriyeti devletinin Houston'da misafiri oldular.

Dış borçlar, dış ticaret açığı almış başını gidiyor, ödemeler dengesi açık veriyor, enflasyon artıyor, yatırımlar durmuş, umurunda mı Özal'ın. Alıp mikrofonu

Benzerlik

Filipin devlet yetkililerinin tahminlerine göre, düşük Başkan Marcos'un ülkeden kaldıklarının tutarı 2 milyar dolar. Marcos böylece dünyanın en meşhur dolandırıcıları arasına giriyor.

Bu haberi Evren-Özal ve erkânı duyacak olursa yandık demektir. Herifler başlarına geleceğini tahmin edip, daha simdiden bütün Türkiye'yi dışarıya taşırlar vallahi.

Kurban, kurban üstüne

Yukarıdaki resimde, insanlar, 16 yaşındaki Muharrem'i silindirlerinin arasına alıp, yutuveren makinenin bulunduğu, Muharrem'e mezar olan deri fabrikasının önünde suratlarında donmuş öfkeleri ve acılarıyla bakıyorlar.

İstanbul'da Sahilboyu'na yolu düşenler bilir. Kazlıçesme'ye yaklaşıncı kesif bir koku sarar ortayı. Arabaların camlarını kapatmadan, burnunuzu tutmadan geçemezsiniz. Deri fabrikalarının, küçük işletmelerin yoğun olduğu bir semttr Kazlıçesme. Sabahın erken saatlerinde, öğle ve akşam paydoslarında, Kazlıçesme'nin sokaklarında çok sayıda küçük işçilere rastlarsınız. Daha çocukluklarını yaşayamadan, okuyamadan kendilerini bu kesif kokulu, ağır işin içinde, deri atölyelerinin içinde buluverir küçük bedenler. Ve sonra hiç eğitim görmeden koca koca makinelerin başına otururlar. Üç kişinin çalışması gereken makinelerde tek başlarına çalışırlar. Oysa yasalara göre 18 yaşından küçüklerin bu işlerde çalıştırılması yasaktır.

İşte onlardan biriydi Muharrem. Son iki ayını sigortalı olarak çalıştığı işyerinde 6 aydır Türkiye'de ancak birkaç tane olan, en gelişmiş deri sıkma makinesinde tek başına çalışıyordu. O cuma sabahı 10.30 sularında önce elini, sonra kolunu yakaladı makine, bütün vücudunu aldı silindirlerinin arasına. Çıgıklar, çıgıklarla cınladı Kazlıçesme. Bu çıgıkları duyan 130 fabrikadan 3 bin işçi bu iş kazası değildir, iş cinayetidir diyerek yemediler öğle yemeklerini. Sonra toplanıp Muharrem'in yaşamının noktalandığı fabrikasının önüne çelenk koydular.

Büyük paralar döner Kazlıçesme'de. İhraç mallarının en ön sıralarında gelir deri mamulleri. Tesvik primi, vergi idaresi yüksektir bu sektörde. Düşük faizli krediler akar deri işletmecilerine, ihracatçılarına. Nice Muharrem'lerin çıgıklarıyla cınladı kaç kez Kazlıçesme. Muharrem'in ardından ne yaptı işveren? Muharrem'i yutan makineyi ilk aldığı anda bir kurban kesmişti. Muharrem'in ardından yine aynı makineye bir kurban daha kesti, bir daha 'iş kazası olmasın' diye...

